

INSTITUTI
DEMOKRATIK
I KOSOVËS

DEMOKRATIZIMI
DHE PRAKTIKAT
PARLAMENTARE

IZVEŠTAJ O PRAĆENJU RADA SKUPŠTINE

PROLEĆNO ZASEDANJE 2016. GODINE

Priština, septembar 2016.

Kosovski demokratski institut ima sva prava zadržana a ne dozvoljava se umnožavanje ili prenošenje nijednog dela ove publikacije, na bilo koji način, mehanički ili elektronski, uključujući fotokopiranje ili bilo koji drugi sistem za čuvanje i vađenje materijala, bez pismene dozvole izdavača. Ova publikacija može se umnožavati ili prenositi, samo u slučaju da se koristi u nekomercijalne svrhe. Kad god i ko god koristi citate i različite materijale iz ove publikacije, dužan je da jasno naznači izvor iz koga su upotrebljeni citati ili materijali uzeti.

Molimo vas da nas za svaku pohvalu, kritiku ili sugestiju, kontaktirate na sledeću adresu:

Adresa: Ul. Bajram Kelmendi, br. 45,
10 000, Priština, Kosovo.

Tel.: +381 (0)38 248 038

E-mejl: info@kdi-kosova.org

Web: www.kdi-kosova.org

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

“Ova publikacija realizovana je uz pomoć projekta Promovisanje demokratskog društva (DSP) – koji je finansijski omogućila Švajcarska kancelarija za saradnju na Kosovu (SCO-K) a kojim upravlja Kosovska fondacija za građansko društvo (KCSF)”. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Kosovskog demokratskog instituta (KDI) i ni na koji način ne odražava stav SCO-K-a ili KCSF-a.

SADRŽAJ

PREGLED IZVEŠTAJA	4
1. UVOD	5
2. Analiza RADA SKUPŠTINSKIH ODBORA	6
2.1 Odbor za budžet i finansije	8
2.2 Odbor za prava, interese zajednice i povratak	9
2.3 Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije.....	9
2.4 Odbor za evropske integracije	10
2.5 Odbor za spoljne poslove.....	10
2.6 Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport.....	11
2.7 Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu i industriju.....	11
2.8 Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, životnu sredinu i prostorno planiranje	12
2.9 Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu	13
2.10 Odbor za unutrašnje poslove, bezbednost i nadzor KBS-a	13
2.11 Odbor za javnu administraciju, lokalnu upravu i medije	14
2.12 Odbor za nadzor javnih finansija.....	14
2.13 Odbor za nadzor Kosovske obaveštajne agencije	15
2.14 Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije	15
2.15 Skupštinski odbor za stabilizaciju i pridruživanje	16
2.16 Pod-odbor za mandat, imunitet i Poslovnik o radu Skupštine.....	17
3. ODRŽAVANJE PLENARNIH SEDNICA.....	17
4. ISPUNJAVANJE ZAKONODAVNOG PROGRAMA	19
5. PARLAMENTARNI NADZOR.....	21
5.1 Parlamentarna pitanja	21
5.2 Interpelacije	26
5.3 Nadzor sprovođenja zakona	26
5.4 Nadzor nezavisnih institucija	27
6. LOJALNOST POSLANIKA PREMA POSLANIČKIM GRUPAMA.....	28
7. PUTOVANJA POSLANIKA VAN ZEMLJE	29
8. TROŠKOVI SKUPŠTINE	31
9. PREPORUKE.....	31
ANEKS 1. UČEŠĆE POSLANIKA NA SASTANCIMA SKUPŠTINSKIH ODBORA	34
ANEKS 2. UČEŠĆE POSLANIKA NA SEDNICAMA	39
ANEKS 3. PARLAMENTARNA PITANJA PO SEKTORIMA	43

PREGLED IZVEŠTAJA

Skupštinski odbori tokom ovog prolećnog zasedanja nisu bili veoma produktivni u svom radu. Odsustvo opozicije u radu odbora, vidljivo je umanjilo konstruktivnost debate i uticalo je na održavanje sastanaka, pošto zbog nedostatka kvoruma, 19 sastanaka nije uspelo da se održi 19 sastanaka. Skupštinski odbori su održali ukupno 223 redovna sastanka i 13 javnih slušanja. U poređenju sa istim periodom u 2015. godini, tokom koga je održano 286 redovnih sastanaka i 32 javna slušanja, vidimo da je 2016. godine održano 63 redovna sastanka i 19 javnih slušanja manje.

Skupština je zabeležila pad kada govorimo o održavanju sednica u poređenju sa prethodnim periodima. Održano je 14 plenarnih sednica, dok su u devet navrata sednice nastavljane nekog drugog dana. Tokom prolećnog zasedanja 2015. godine, Skupština je održala 23 plenarne sednice ili devet više. Mali broj sednica oslabio je produktivnost u radu Skupštine. Skupština je obavljala svoj rad a da nije usvojila plan rada, kao što to propisuje Poslovnik o radu. Sa druge strane, Vlada je u svom zakonodavnom programu planirala da podnese Skupštini 87 predloga zakona, od kojih je do kraja prolećnog zasedanja podnela 23. Zakonodavni program Skupštine ukupno je činilo 135 predloga zakona, na osnovu planova rada koje su odbori usvojili. Od ovih predloga zakona, u prolećnom zasedanju je usvojeno 35 zakona (25.9%), u skupštinskoj proceduri pri skupštinskim odborima ostalo je 20 predloga zakona (14.8%) a dodatnih 80 (59%) Vlada još uvek nije podnela Skupštini. Ono što je i dalje izazov za Skupštinu jeste pokretanje izrade propisa. Skupština je pokrenula samo jednu zakonodavnu inicijativu. Treba istaći da je samo jedan predlog zakona koji je prebačen iz prošle godine zapravo rezultat inicijative građana. Vlada je bila predlagač svih ostalih predloga zakona koji su razmotreni.

Tokom perioda izveštavanja, Skupština je u vrlo maloj meri iskoristila mehanizme za nadzor izvršne vlasti, čime je njena nadzorna uloga oslabljena. Od 120 poslanika, samo 24 je postavilo parlamentarno pitanje, a preostalih 96 poslanika nije podnelo nijedno parlamentarno pitanje. Ukupno je podneto 83 parlamentarnih pitanja, od kojih je na 45 (54%) dobijen odgovor a na 38 (46%) su članovi vladinog kabineta odbili da odgovore. Ukoliko izvršimo uporedbu sa istim periodom prošle godine u kome je podneto 201 parlamentarno pitanje, ove godine ih ima manje za 118. Predviđen je nadzor primene 23 zakona. Ukoliko uzmemo ukupan broj zakona koji su planirani da se proprate, Skupštini je podnet izveštaj za samo 5, dok preostalih 18 nije uspelo da se nadgleda. U postupku nadzora je ostalo još sedam zakona.

Ukoliko uporedimo lojalnost poslanika prema stavovima njihovih poslaničkih grupa, vidimo da je poslanička grupa koja je zabeležila najveći porast u lojalnosti, i to za 2% Srpska lista, dok su poslaničke grupe stranaka PDK i LDK zabeležile pad u nivou lojalnosti za 2%. Sa druge strane, ostale poslaničke grupe nisu zabeležile neke veće promene. Merenje lojalnosti shodno polu dovodi do zaključka da poslanici i poslanice Skupštine Kosova pokazuju isti nivo lojalnosti od 93%. I pored visokog procenta lojalnosti oba pola, podjednaki nivo lojalnosti ukazuje na to da su zapravo razbijene predrasude o većoj lojalnosti žena u odnosu na muškarce.

Sa druge strane, poslanici Skupštine Kosova bili su poprilično aktivni kada govorimo o putovanjima van zemlje, imajući u vidu da je realizovano 128 putovanja. Ova putovanja koštala su budžet Skupštine iznosom od oko 110 hiljada evra. Skupština je zabeležila napredak kada govorimo o finansijskoj transparentnosti. Troškovi Skupštine su, iako sa zakašnjenjem, objavljivani u detalje. Pristup javnim dokumentima poprilično je zadovoljavajući. Načinjeni su pozitivni koraci i u smeru

sprovođenja akcionog plana za parlamentarnu transparentnost. Sastanci Predsedništva i drugih tela Skupštine bili su otvoreni za javnost.

1. UVOD

Ovaj izveštaj predstavlja ocenu rada Skupštine u periodu od januara – septembra 2016, odnosno u prolećnom zasedanju. Tokom perioda obuhvaćenog izveštajem, KDI je aktivno propratio rad Skupštine i usklađenost sa Poslovnikom o radu. Izveštaj sadrži mnogobrojne statističke podatke koje su prikupili naši posmatrači, koji su propratili sve sastanke skupštinskih odbora, Predsedništva Skupštine kao i parlamentarne sednice. Svi ovi podaci su analizirani i upoređeni sa podacima iz prethodne godine, kako bi se stekla jasnija slika o radu Skupštine.

Prvi deo izveštaja analizira rad skupštinskih odbora, konkretnije ocenjuje ispunjenost njihovih planova rada. Drugi deo izveštaja bavi se održavanjem sednica, ispunjavanjem zakonodavnog programa i dinamikom usvajanja zakona. Najveći prostor dat je parlamentarnom nadzoru. Izveštaj se bavi i merenjem lojalnosti poslanika prema poslaničkoj grupi, putovanjima van zemlje kao i troškovima Skupštine.

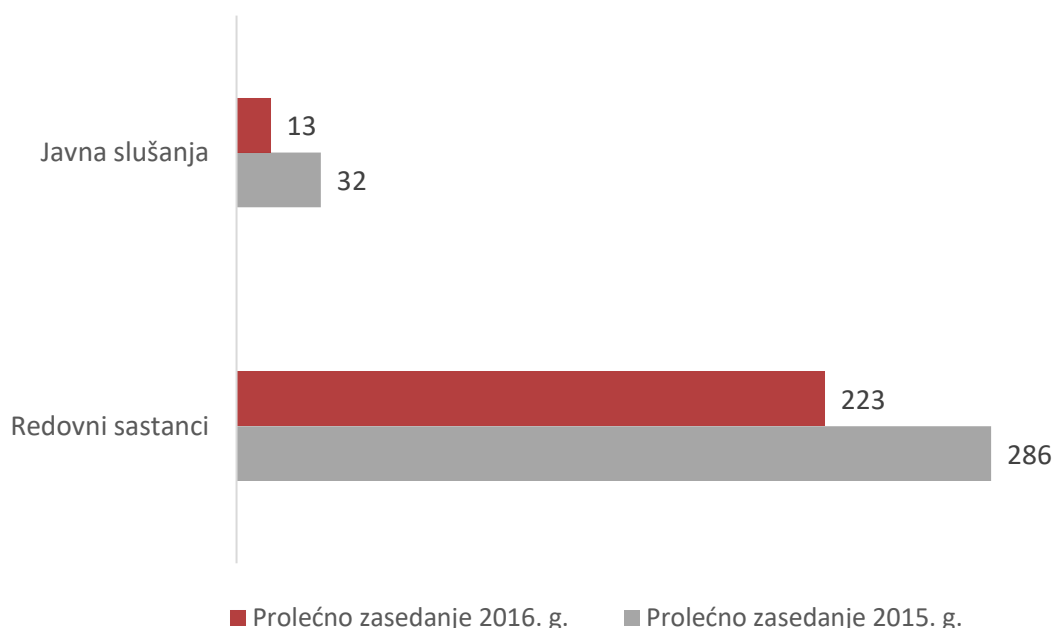
I dalje se beleži nizak nivo ispunjavanja zakonodavnog programa u odnosu na predloge zakona čije je usvajanje planirano, upravo usled zastoja koji je nastupio na nivou Vlade, u smislu podnošenja Skupštini predloga zakona predviđenih za usvajanje. Nepostojanje uzajamne saradnje na relaciji Skupština-Vlada tokom planiranja propisa kao i nedostatak pravnih inicijativa same Skupštine, uticali su na vrlo nizak nivo efikasnosti zakonodavnog procesa. Može se reći da nadzorne nadležnosti uopšte nisu vršene tokom ovog zasedanja. Odsustvo opozicije vidljivo je umanjilo ovu ulogu. Većina poslanika stranaka na vlasti nije obavila svoj mandat nadzora izvršne vlasti. Parlamentarna pitanja bila su malobrojna i mnogo su više imala za cilj da promovišu konkretne ministre. Na puno njih nije dat odgovor. Nije održana nijedna parlamentarna interpelacija a ministri su nastavili da izbegavaju da podnose svoje izveštaje skupštinskim odborima.

Poteškoće sa kojima se suočio V saziv Skupštine bile su mnogobrojne, iako su mnogo više bile političke prirode. Akumulirani inati političkih subjekata tokom konstituisanja Skupštine i tadašnje političke krize, odrazili su se i na ovo zasedanje. Oспорavanje Sporazuma o Zajednici opština sa srpskom većinom i Sporazuma o razgraničenju sa Crnom Gorom, preovladali su u izlaganjima poslanika, iako nijedan od ova dva sporazuma nije zvanično bio na dnevnom redu plenarnih sednica. Izbor predsednika, što je retkost u mnogim zemljama, praćen je bacanjem suzavca na sednici, za čime je usledilo hapšenje poslanika opozicionih subjekata. Opozicija je u velikoj meri bojkotovala rad Skupštine, što je dovelo do neuspeha u održavanju nekoliko sednica i sastanaka odbora, usled nedostatka potrebnog kvoruma. Sastanke skupštinskih odbora na čijem se čelu nalazila opozicija, tokom bojkota, vodili su zamenici predsedavajućih.

2. ANALIZA RADA SKUPŠTINSKIH ODBORA

Skupštinski odbori i nisu bili veoma produktivni tokom prolećnog zasedanja ove godine. Bojkotovanje sastanaka odbora od strane opozicionih stranaka, koji je započeo septembra prošle godine nastavljen je do meseca juna, kada su se u Skupštinu vratili poslanici LVV-a, dok poslanici stranaka AAK i Nisma nisu došlo do kraja zasedanja. Odsustvo opozicije u radu odbora, vidljivo je umanjilo konstruktivnost debate i uticalo je na održavanje sastanaka, pošto zbog nedostatka kvoruma, 19 sastanaka nije uspelo da se održi. Još jedan elemenat koji je primećen tokom praćenja rada skupštinskih odbora bila je pasivnost poslanika poslaničke grupe Srpska lista, koji nisu izrazili svoju zainteresovanost da se uključe u diskusiju u odborima.

Grafikon 1. Uporedba sastanaka skupštinskih odbora tokom prolećnog zasedanja 2015. i 2016. god.

Skupštinski odbori su održali ukupno 223 redovna sastanka i 13 javnih slušanja. U poređenju sa istim periodom 2015. godine, tokom koga je održano 286 redovnih sastanaka i 32 javna slušanja, vidimo da je tokom 2016. godine održano 63 redovna sastanka manje i 19 javnih slušanja manje.

Javna slušanja predstavljaju jedan od oblika kojim odbori daju priliku interesnim grupama da se uključe u diskusiju, bilo prilikom razmatranja nekih predloga zakona ili u radu na drugim pitanjima u interesu javnosti. Od 13 javnih slušanja koliko ih je održano u ovom zasedanju, na devet njih tema diskusije bilo je razmatranje određenih predloga zakona a na četiri je razgovarano o praćenju sprovođenja zakona.

Tokom ovog zasedanja zabeležen je disbalans u radu odbora. Dok Poslovnik o radu Skupštine obavezuje odbore da se sastanu najmanje dva puta mesečno, ovu odredbu je ispoštovalo samo osam od 15 odbora u Skupštini, dok dodatnih sedam nije ispunilo ovaj minimalni zahtev. Ovaj disbalans najviše se može primetiti ukoliko uporedimo Odbor za spoljne poslove koji nije održao nijedan sastanak skoro tri meseca za redom sa Odborom za obrazovanje koji je održao do pet sastanaka u jednom mesecu.

Sem broja sastanaka odbora, naše praćenje obuhvatilo je i dužinu trajanja sastanaka. Svi odbori radili su ukupno 220 sati i 54 minuta. Odbor sa najvećim brojem sati rada bio je Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport sa 28 sati i 16 minuta, za kojim su usledili Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije sa 23 sata i 59 minuta i Odbor za budžet i finansije sa 22 sata i 24 minuta. Sa druge strane, najmanji broj sati tokom ovog zasedanja imaju Pod-odbor za mandat, imunitet i Poslovnik o radu Skupštine sa 1 satom i 45 minuta, za kojim sledi Odbor za spoljne poslove sa 7 sati i 50 minuta i Odbor za stabilizaciju i pridruživanje sa 8 sati i 43 minuta. U merenje dužine trajanja sastanaka odbora, nije uključen Odbor za nadzor Kosovske obaveštajne agencije¹.

Tabela 1. Sastanci skupštinskih odbora, javna slušanja i sati rada

Naziv odbora	Održani sastanci	Javna slušanja	Sati rada	Izostanci poslanika	Zakašnjenja poslanika
Obrazovanje, nauka, tehnologija, kultura, omladina i sport	24	4	28.16	92	21
Zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije	25	1	25.59	104	15
Budžet i finansije	22	0	22.24	74	12
Ekonomski razvoj, infrastruktura, trgovina i industrija	25	3	18.28	92	21
Prava, interesi zajednica i povratak	21	0	17.29	98	15
Poljoprivreda, šumarstvo, životna sredina i prostorno planiranje	17	0	16.03	42	7
Nadzor javnih finansija	11	1	13.15	40	7
Unutrašnji poslovi, bezbednost, nadzor Kosovskih bezbednosnih snaga	9	2	13.08	17	9
Ljudska prava, rodna ravnopravnost, nestala lica i peticije	10	1	13.05	31	11
Evropske integracije	14	0	11.31	64	8
Zdravlje, rad i socijalna zaštita	14	1	11.24	54	7
Javna administracija, lokalna uprava i mediji	10	0	9.29	34	7
Stabilizacija i pridruživanje	5	0	8.43	10	/
Spoljni poslovi	9	0	7.50	27	3
Nadzor Kosovske obaveštajne agencije	7	0	/	34	/
Pod-odbor za mandat, imunitet i Poslovnik o radu Skupštine	2	0	1.45	/	/

Tokom ovog zasedanja, ukupan broj razmotrenih predloga zakona bio je mali u poređenju sa brojem onih koje je predviđao plan rada svakog odbora. Među razlozima što odbori nisu ispunili planove za razmatranje predloga zakona bilo je to što ih Vlada nije podnela Skupštini u proceduru, kao glavni predlagač zakonodavnog programa.

¹Sastanci Odbora za nadzor Kosovske obaveštajne agencije održavaju se iza zatvorenih vrata, zbog čega nije postojala mogućnost da se izmeri dužina trajanja sastanaka ovog odbora. Zatvaranja sastanaka za javnost propisano je Zakonom o Kosovskoj obaveštajnoj agenciji, član 36, tačka 5.

Izrada zakona od strane Skupštine jedna je od glavnih uloga ove institucije, međutim ovakve inicijative nedostajale su u ovom zasjedanju. Skupština je preduzela samo jednu zakonodavnu inicijativu, odnosno Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu. Ova inicijativa imala je za cilj da se izmeni i dopuni Zakon o statusu i pravima heroja, invalida, veterana, pripadnika OVK, civilnih žrtava i njihovih porodica.

Ono što je slabost u radu skupštinskih odbora u ovom zasjedanju jeste parlamentarni nadzor, odnosno nadzor sprovođenja zakona. Samo pet odbora uspelo je da zaključi proces praćenja sprovođenja po jednog zakona koji potpada pod njihov delokrug, što podrazumeva da je praćeno samo pet zakona od ukupno 18 koliko je bilo predviđeno.

2.1 Odbor za budžet i finansije

Odbor za budžet i finansije (OBF) održao je 22 redovna sastanka i nijedno javno slušanje. U poređenju sa istim periodom prošle godine, ove godine je održano tri sastanka manje. Nepostojanje kvoruma propratilo je OBF kao i mnoge druge odbore, sa time da tri planirana sastanka nisu uspela da se održe.

U planu rada za 2016. godinu za prolećno zasjedanje, ovaj odbor predvideo je razmatranje 11 predloga zakona. Ukupno je razmotreno 12 predloga zakona, od kojih je samo četiri predviđeno za ovo zasjedanje, dok nije razmotreno sedam predloga zakona koji je trebalo da se razmotre tokom prolećnog zasjedanja. U svojstvu stalnih odbora, razmotreno je 25 predloga zakona, koje su ostali odbori podneli na ocenu finansijskih implikacija.

Četiri predloga zakona razmotreno je u ubrzanom postupku i isti slede: Predlog zakona o javnim nabavkama, Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i suzbijanju finansiranja terorizma i Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o budžetu Kosova za 2016. i Predlog zakona o finansijama lokalne uprave.

Ministar finansija Abdullah Hoti pozvan je u dva navrata da predstavi predloge zakona, a nedostajala je aktivnost nadzora nad izvršnom vlašću. Plan rada je predviđao nadzor sprovođenja dva zakona koji nisu realizovani. Zakoni čiji se nadzor predviđao bili su: Zakon o akcizi na duvanske proizvode (oko kojeg su započele aktivnosti) kao i Zakon o javno-privatnom partnerstvu.

Tokom ovog perioda razmotreni su i godišnji finansijski izveštaji za 2015. godinu 21 institucije i nezavisne agencije. Neki od ovih izveštaja razmotreni su pažljivo, dok je drugi deo izglasan bez prethodnog razmatranja. Sve ovo desilo se pošto je predviđeno da se na jednom sastanku razmotri do pet izveštaja zbog čega su sastanci trajali dugo a poslanici bi izgubili svoju zainteresovanost. Kao posledica toga, samo izveštaji navedeni u prvom delu dnevnog reda dobijali su potpunu pažnju poslanika.

Jedna od najslabijih tačaka OBF-a bilo je razmatranje Predloga zakona o izmeni/dopuni Zakona o budžetu Republike Kosova za 2016. godinu, koji je razmotren na sastancima iza zatvorenih vrata. Tradicionalno su članovi ovog odbora najprivilegovaniji kada se radi na izradi budžeta, pošto kao posledica nepostojanja debate o budžetu, ovi članovi uspevaju da u budžetu poguraju projekte koji više favorizuju regione u kojima imaju svoju biračku bazu, što se pretače u veći broj glasova na narednim izborima, na uštrb drugih kandidata. Zatim, neparlamentarni način izražavanja predsednika odbora Nasera Osmanija, koji je jednom prilikom uvredio poslanicu Shqipe Pantina. Takođe, među obrađenim temama nije bilo nijednog konkretnog slučaja u kome je razgovarano o

pitanjima od interesa za zajednice ili žene. Zakašnjenja u započinjanju sastanaka zapravo su bila uobičajena, pošto se članovi nisu pridržavali zacrtane satnice.

2.2 Odbor za prava, interese zajednice i povratak

Odbor za prava, interese zajednica i povratak održao je 21 redovni sastanak i nijedno javno slušanje. U poređenju sa istim periodom tokom prošle godine, ove godine je broj sastanaka veći za tri sastanka. U svojstvu stalnog odbora, razmotrio je 30 predloga zakona, koji su prosleđeni od strane drugih odbora, da bi se razmotrili sa stanovišta prava i interesa zajednica. Odbor u svom planu rada nije predvideo razmatranje nijednog predloga zakona, kao odbor izvestilac.

Planiran je nadzor sprovođenja tri zakona, uključujući Zakon o civilnim službenicima koji je prebačen iz prošle godine a na kome je rad nastavljen tokom 2016. godine. Bez nadzora ostao je Zakon o lokalnoj samoupravi i Zakon o finansiranju lokalne uprave. Planirano je da se šest resornih ministara pozove da podnesu svoje izveštaje sa ciljem da se odbor informiše o pitanjima koja potpadaju pod njegovu nadležnost, međutim nijedan od njih nije pozvan tokom ovog zasedanja.

Pošto pitanja u vezi sa zajednicama potpadaju pod delokrug ovog odbora, ova tema preovlađivala je programom ovog odbora. Sa druge strane, pitanja od interesa po žene nikada nisu istaknuta za dalju diskusiju.

Sem što je razmatrao predloge zakona u svojstvu stalnog odbora, ovaj odbor nije obavio druge dužnosti nadzora nad izvršnom vlašću. Puno predloga zakona koji su bili predmet razmatranja u ovom odboru je prošlo a da o njima nije diskutovano uopšte.

2.3 Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije

Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu Skupštine i nadzor Agencije za borbu protiv korupcije realizovao je 26 sastanaka. Od ovog broja, 25 redovnih sastanaka i jedno javno slušanje. U poređenju sa prolećnim zasedanjem iz prošle godine, tokom koga je održano 33 redovna sastanka i jedno javno slušanje, ove godine je dinamika rada bila slabija. Za razliku od drugih odbora čiji sastanci nisu uspeali zbog nepostojanja kvoruma, kao posledica bojkotovanja rada Skupštine od strane opozicije, Odboru za zakonodavstvo nije se desilo da mu propadne ni jedan jedini sastanak iz ovog razloga. Kao stalni odbor, razmotrio je četiri predloga zakona, međutim razmotrio je i 28 izveštaja o amandmanima na različite predloge zakona funkcionalnih odbora.

Nijednom nije istaknuto bilo kakvo pitanje u interesu žena. Što se tiče pitanja od interesa po zajednice, diskutovan je predlog zakona o Kosovskoj agenciji za uporedbu i verifikaciju imovine. Ovaj predlog zakona u vezi je i sa zajednicama, ali proizilazi iz Briselskog sporazuma sklopljenog između Kosova i Srbije o vraćanju katastarskih knjiga.

Plan rada nije ispunjen u celosti, kao što se predviđalo za ovaj period. Od planiranih 10 predloga zakona koji je trebalo da se razmotre u ovom periodu, razmotreno je samo četiri. Što se tiče javnih slušanja, Planom rada planirano je pet, sa time da je održano samo jedno. Odbor je planirao praćenje dva zakona: Zakona o prijavljivanju, poreklu i kontroli imovine visokih javnih zvaničnika i o prijavljivanju, poreklu i kontroli poklona svih službenih lica i Zakon o pravosudnom ispitu, međutim, sem toga što su određene radne grupe, postupci praćenja nisu počeli tokom perioda izveštavanja.

Odbor u svom planu rada planira razmatranje godišnjih izveštaja nezavisnih agencija, međutim još uvek nije odredio koja agencija ili koji izveštaji će biti razmotreni. Ukupno su razmotrena tri godišnja izveštaja o radu, Agencije za borbu protiv korupcije, Agencije za besplatnu pravnu pomoć i Kosovskog instituta za pravosuđe. Odbor je izvršio budžetski nadzor institucija koje potpadaju pod delokrug odbora i meseca juna je doneo preporuke koje su razmotrene na sastanku.

Iako je bilo izostanaka članova odbora, u vreme kada je tu bila većina njih, bili su poprilično aktivni u diskusijama i posvećeni su razmatranju predloga zakona, dajući sugestije ili komentare na određene članove.

Jedna od slabijih tačaka u radu odbora tokom prolećnog zasedanja jeste nepodnošenje izveštaja ministara ovom odboru. Nijedan ministar nije pozvan da podnese svoj izveštaj, iako je odbor stalni. Imajući u vidu da opozicija nije učestvovala ni na jednom od sastanaka do juna, atmosfera u odboru uvek je bila opuštena i nikada nije bilo verbalnih sukoba ili diskusije između članova.

2.4 Odbor za evropske integracije

Odbor za evropske integracije održao je ukupno 14 redovnih sastanaka i nijedno javno slušanje. U poređenju sa prolećnim zasedanjem 2015. godine tokom koga je održano 25 sastanaka i dva javna slušanja, broj sastanaka u ovom zasedanju manji je za 11. Ovaj odbor je jedan od odbora koji je imao najveći broj neuspešnih sastanaka, usled nepostojanja kvoruma. Sem malog broja sastanaka, ovaj odbor propratili su i mnogobrojni izostanci poslanika, ali i zamena članova.

U svojstvu stalnog odbora, isti je razmotrio 29 predloga zakona sa tačke gledišta usklađenosti sa propisima EU, kao predloga zakona koji su pre toga razmotreni u funkcionalnim odborima. Sa druge strane, što se tiče razmatranja predloga zakona koji potpadaju pod delokrug ovog odbora, isti nije predvideo nijedan u svom planu rada.

Plan rada predviđa nadgledanje sprovođenja dva zakona, od kojih je završen samo jedan, i to onaj o proširenim nadležnostima za konfiskovanje imovine stečene krivičnim delom. U sklopu svoje nadzorne uloge, odbor je planirao da za ovo zasedanje pozove na izveštaj devet ministara. Iako je pozvano samo troje od njih, ipak u ovom smislu ovaj odbor stoji bolje u odnosu na druge. Ministri koji su podneli svoje izveštaje su: ministarka trgovine i industrije Hykmete Bajrami, ministar evropskih integracija Bekim Çollaku i sada već bivši ministar pravde, Hajredin Kuçi.

Od svih održanih sastanaka, samo jednom su istaknuta pitanja u vezi sa interesima žena, konkretno sa zaštitom žrtava trgovine ljudima. Takođe, u tri navrata su istaknuta pitanja u vezi sa zajednicama, konkretno u vezi sa romskom zajednicom, što je učinio poslanik Kujtim Paqaku.

2.5 Odbor za spoljne poslove

Odbor za spoljne poslove (OSP) realizovao je devet sastanaka i nije održao nijedno javno slušanje. U poređenju sa istim periodom iz prošle godine, broj sastanaka u ovom zasedanju vidljivo je manji, i to za šest sastanaka.

Plan rada OSP-a ima dosta nedostataka u zakonodavnom smislu, pošto je za celu godinu predviđeno da se razmotri samo jedan predlog zakona, o Spoljnoj službi Republike Kosovo. Ovaj predlog zakona razmotren je u odboru ali još uvek nije prosleđen plenarnoj sednici na usvajanje. Sem ovog predloga zakona, razmotrena su još druga tri predloga zakona o ratifikovanju međunarodnih sporazuma, od kojih i "Predlog zakona o ratifikovanju Sporazuma o državnoj granici između Republike Kosovo i

Republike Crne Gore”, koji je praćen brojnim i oštrim polemikama i debatama između stranaka na vlasti i onih u opoziciji. Štaviše, na sastanku koji je održan 9. avgusta, na kome je predviđeno razmatranje datog predloga zakona, nakon oštih diskusija bačen je suzavac. I pored haotične situacije izazvane bacanjem suzavca, odbor je usvojio ovaj predlog zakona.

Plan rada predviđao je i podnošenje izveštaja od strane dvojice ministara, ministra spoljnih poslova i ministra evropskih integracija, međutim nijedan od ovih sastanaka nije održan. Diskusija između članova odbora nije bila produktivna, pošto su retko razmatrane detaljno tačke dnevnog reda, i samo su usvajali šta god bi bilo na dnevnom redu. Sastanci su trajali vrlo kratko, bez sadržajnije diskusije.

2.6 Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport

Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport održao je ukupno 28 sastanaka, od kojih 24 sastanka i četiri javna slušanja. Ukoliko izvršimo uporedbu sa istim periodom u 2015. godini, broj održanih sastanaka veći je u ovom zasjedanju a što se tiče javnih slušanja, njihov broj je u ovom zasjedanju vidljivo manji, sa sedam slušanja manje. I pored ovoga, ovaj odbor prednjači sa najvećim brojem sastanaka održanih u odnosu na sve druge odbore.

Plan rada predviđao je načelno razmatranje četiri predloga zakona, od kojih je razmotren samo jedan. Sa druge strane, predviđeno je da na drugom razmatranju bude uključeno pet predloga zakona, od kojih je razmotreno četiri, međutim samo jedan je podnet u skupštinsku proceduru za plenarnu sednicu i drugo čitanje. Od svih ovih predloga zakona, tri je preneto iz 2015. godine. Takođe, razmotren je još jedan predlog zakona za ratifikaciju jednog međunarodnog sporazuma, odnosno Memoranduma o razumevanju između Ambasade SAD-a u Prištini i MONT-a o Programu akademske razmene “Fullbright”. Što se tiče razmatranja izveštaja nezavisnih organa, odbor nije razmotrio nijedan izveštaj, iako Plan rada za 2016. godinu i to za prolećno zasjedanje predviđa razmatranje dva izveštaja. Ista situacija nastupila je i sa razmatranjem finansijskih izveštaja resornih ministarstava, koji predviđaju razmatranje četiri izveštaja, međutim ovo na kraju nije realizovano.

Ministri resornih ministarstava pozivani su da podnesu svoje izveštaje, jednom je pozvan ministar obrazovanja, nauke i tehnologije, Arsim Bajrami koji je pozitivno odgovorio na poziv a u dva navrata, ministar kulture, omladine i sporta, Kujtim Shala koji je takođe pozitivno odgovorio na poziv.

Pitanja od interesa po zajednice i prava žena nisu bila u fokusu diskusija ovog odbora. Poslanica Mufera Sinik bila je jedina koja je u četiri navrata indirektno istakla pitanja od interesa po zajednice, uglavnom tursku zajednicu.

I pored velikog broja sastanaka koji su održani u odnosu na druge odbore, ovaj odbor nije zabeležio produktivnost u svom radu. Neodgovarajuća posvećenost tokom razmatranja predloga zakona proizvela je mnogobrojne nedostatke. Sam ministar, Kujtim Shala povukao je Predlog zakona o kinematografiji, pošto je dobio mnogobrojne kritike u vezi sa njegovom sadržinom. Tokom drugog razmatranja na sednici, usled neusaglašenosti poslanika oko amandmana, ministar je predložio da se ovaj predlog zakona ponovo vrati radnoj grupi. I nakon velikog broja diskusija sa interesnim grupama i razmatranja u odboru, nije se uspelo u pronalaženju rešenja za neslaganja oko odnosnih amandmana. Ono što je primećeno na sastancima ovog odbora jeste da interesnim grupama nije pružen dovoljan prostor, da se uključe u razmatranje predloga zakona.

2.7 Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu i industriju

Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu i industriju održao je 25 redovnih sastanaka i tri javna slušanja. Skoro isti broj sastanaka realizovao je i u prolećnom zasjedanju prošle godine, ili ukupno 26 sastanaka odbora i tri javna slušanja. U odsustvu kvoruma, tri sastanaka odbora nisu uspela da se održe, a usled zakašnjenja članova odbora, sastanci su obično počinjali sa zakašnjenjem.

Plan rada za prolećno zasjedanje predviđa razmatranje 16 predloga zakona. Od ovih 16 predloga zakona, razmotreno je 10. Predlog zakona koji je smatran najvažnijim, a čije je razmatranje predviđeno za prolećno zasjedanje bio je Predlog zakona o Trepči, međutim tokom ovog zasjedanja Vlada nije uspela da ga podnese Skupštini i pored insistiranja odbora. Dva predloga zakona, onaj o vozačkim dozvolama i o pravilima drumskog saobraćaja, su nakon drugog razmatranja na sednici vraćeni odboru na treće razmatranje, pošto odbor nije prihvatio sve amandmane stalnih odbora. Oba predloga zakona su na trećem čitanju konačno usvojena u Skupštini. Predlog zakona o strateškim investicijama u Republici Kosovo koji je razmotrio upravo ovaj odbor, bio je jedan od predloga zakona koji je podstakao najveću debatu u Skupštini, zbog čega nije usvojen na drugom čitanju. Neslaganja partnera vladajuće koalicije, učinila su da pitanje ovog predloga zakona bude obustavljeno na neodređeno. Planiran je nadzor sprovođenja Zakona o rudnicima i mineralima ali je radna grupa formirana sa zakašnjenjem od četiri meseca tako da ovaj proces nije realizovan.

Razmotreno je pet godišnjih izveštaja nezavisnih agencija. Nijedan ministar nije pozvan da podnese izveštaj i nije istaknuto nijedno pitanje od interesa po žene ili zajednice.

Ovaj odbor jedan je od odbora sa najvećim brojem realizovanih sastanaka i razmotrenih predloga zakona. Radna atmosfera bila je ozbiljna a poslanici su uvek bili uključeni u diskusiju, sa izuzetkom poslanika Saše Milosavljevića i Duda Balje koji su bili nešto pasivniji tokom sastanaka.

2.8 Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, životnu sredinu i prostorno planiranje

Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, životnu sredinu i prostorno planiranje održao je ukupno 17 sastanaka i nijedno javno slušanje. U poređenju sa istim periodom 2015. godine, ove godine je odbor održao pet sastanaka više, isključujući javna slušanja koja nisu realizovana nijednom tokom ovog zasjedanja. Članovi ovog odbora bili su redovni u smislu njihovog učešća na održanim sastancima.

Plan rada za prolećno zasjedanje predviđao je razmatranje šest predloga zakona, od kojih je njih četiri podrazumevalo drugo razmatranje. Samo jedan od ova četiri predloga zakona je zaključen, ali nije podnet na usvajanje na plenarnoj sednici, pošto OBF nije dao svoje odobrenje usled budžetskih implikacija. Sa druge strane, druga dva predloga zakona prošla su na prvom čitanju.

Članovi odbora u većini slučajeva nisu bili spremni da razmotre predloge zakona, štaviše tražili su da preporuče sednici načelno usvajanje zakona koje članovi odbora uopšte nisu pročitali. Sve ovo nosilo je opasnost dovođenja poslanika u zabludu.

Planiran je nadzor sprovođenja tri zakona, od kojih je realizovan samo jedan i to onaj o poljoprivrednoj inspekciji. Pozvani su da podnesu svoje izveštaje ministar poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja, Memli Krasniqi i ministar životne sredine i prostornog planiranja, Ferid Agani, koji su pozitivno odgovorili na poziv. Razmotrena su dva godišnja izveštaja nezavisnih organa, kao što je to predviđao Plan rada.

Na svim održanim sastancima, ovaj odbor nije istakao nijedno pitanje od interesa za zajednice niti pitanja u vezi sa ženama.

2.9 Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu

Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu održao je 14 redovnih sastanaka i jedno javno slušanje. U poređenju sa prolećnim zasjedanjem prošle godine, ovaj odbor je održao 14 sastanaka i dva javna slušanja, što znači da je dinamika posla ostala skoro ista. U većini slučajeva, sastanci su počeli sa zakašnjenjem, usled zakašnjenja poslanika, a jedan sastanak nije uspeo da se održi zbog nedostatka kvoruma.

Plan rada je predviđao razmatranje šest predloga zakona, od kojih je razmotreno tri. Jedan predlog zakona prenet je iz prošle godine (Predlog zakona o hitnoj medicinskoj službi) a i dalje je bio u proceduri u radnoj grupi u periodu od sedam meseci, i pored činjenice da prema Poslovniku o radu ovaj period ne bi trebalo da traje duže od dva meseca. Kao što je predviđeno, odbor je pokrenuo zakonsku inicijativu za Predlog zakona o izmeni i dopuni "Zakona o statusu i pravima heroja, invalida, veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, civilnih žrtava i članova njihovih porodica", međutim još uvek nije pripremljen nacrt ovog predloga zakona. Za ovo zasjedanje je planiran i nadzor sprovođenja Zakona o zdravlju. Ovaj proces nije završen ali odbor je već započeo posete na terenu. Početkom godine, shodno planovima, odbor je obavio budžetski nadzor šema socijalne pomoći i o ovom pitanju je podneo izveštaj sa preporukama Skupštini. Odboru je u dva navrata podneo izveštaj ministar zdravlja Imet Rrahmani a jedanput ministar rada i socijalne zaštite Arban Abrashi.

Iako ovaj odbor nije imao neke veće planove niti dinamiku rada, pitanja koja su potpadala pod delokrug ovog odbora razmotrena su na ozbiljan i posvećen način. Obično bi se, da bi dobili što je moguće više informacija o određenim pitanjima, članovi odbora sastajali sa članovima vladinog kabineta i sa odgovornim zvaničnicima. Vredi istaći slučaj nezaposlenih specijalista, koji su se prilikom razmatranja Predloga zakona o izmeni i dopuni Zakona o budžetu za 2016. godinu, obratili odboru zahtevom da ih sistematizuju i da budžetiraju njihove plate. Zahtev je razmotren odmah i pozvan je ministar zdravlja kako bi se sagledala mogućnost sistematizacije ovih specijalista u zdravstvenim ustanovama. Ovaj odbor je u saradnji sa Odborom za budžet i finansije, ministrom finansija i ministrom zdravlja uspeo da pronađe privremeno rešenje za ovo pitanje.

Još jedno pitanje koje je razmotreno a kome je posvećena posebna pažnja bio je kreditni sporazum između Vlade Kosova i Unicredit Bank Austria AG, za finansiranje "Projekta modernizacije usluga invazivne kardiologije". Ovaj sporazum je u dva navrata podnet Skupštini. Prigovor na isti odnosio se na sumu od 500 hiljada evra koja je dodata početnom sporazumu. Usled velikog značaja ovog kredita, a sve sa ciljem da ne propadne još jednom usvajanje ovog sporazuma na sednici, na odluku Predsedništva Skupštine, odbor je detaljno razmotrio sporazum i konsultovao se sa ministrom zdravlja i sa ministrom finansija. Nakon toga, odbor je odlučio da zajedno sa OBF-om nadgleda potrošnju iznosa od 500 hiljada evra, a sporazum je usvojen na plenarnoj sednici.

2.10 Odbor za unutrašnje poslove, bezbednost i nadzor KBS-a

Odbor za unutrašnje poslove, bezbednost i nadzor KBS-a održao je ukupno 11 sastanaka, od kojih devet redovnih sastanaka i dva javna slušanja. Ukoliko izvršimo uporedbu sa istim periodom prošle godine, ove godine je odbor imao slabiju dinamiku rada, održavanjem 10 sastanaka manje.

Mali broj sastanaka koje je održao ovaj odbor imao je za posledicu neispunjavanje većeg dela Plana rada. Razmatranje i izmena predloga zakona jedna je od glavnih dužnosti odbora, što je zadatak koji ovaj odbor nije bavio tokom ovog zasedanja, time što nije razmotrio nijedan od predviđenih predloga zakona.

Plan rada je predviđao da se u sklopu prolećnog zasedanja razmotri šest predloga zakona, od kojih nisu uspeli da razmotre nijedan. Razmotren je samo jedan godišnji izveštaj od četiri godišnja izveštaja nezavisnih organa koji potpadaju pod delokrug ovog odbora.

Što se tiče nadzora izvršne vlasti, odnosno resornih ministarstava, odbor se pridržavao Plana rada. Ministar KBS-a, Haki Demolli i ministar unutrašnjih poslova, Skender Hyseni, pozvani su da podnesu svoje izveštaji i oni su pozitivno uzvratili na poziv. Odbor nije predvideo nadzor sprovođenja nijednog zakona.

Samo jedanput su istaknuta pitanja u vezi sa interesom zajednica, konkretno bošnjačke zajednice, od strane poslanika Ćerima Bajramija. Sa druge strane, pitanja u vezi sa interesima žena, nisu nijednom diskutovana ni na jednom održanom sastanku.

Za razliku od većine odbora na kojima su sastanci uvek počinjali sa zakašnjenjem, ovaj odbor je jedan od malobrojnijih koji je poštovao zakazani početak sastanaka.

2.11 Odbor za javnu administraciju, lokalnu upravu i medije

Odbor za javnu administraciju, lokalnu upravu i medije je održao ukupno 10 redovnih sastanaka, sa time da nije održao nijedno javno slušanje. U poređenju sa istim periodom prošle godine, zabeležen je vidljivi pad u održanim sastancima, i to za 13 manje u ovom zasedanju.

Ovaj odbor je u svom Planu rada predvideo načelno razmatranje četiri predloga zakona, iako su razmotrena samo dva. Na drugom čitanju, predviđeno je da se radi na četiri predloga zakona, sa time da je razmotren samo jedan. Glavni fokus ovog odbora bio je Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o RTK i Predlog zakona o opštem upravnom postupku, oko kojih su održani skoro svi sastanci (na šest od devet sastanaka diskutovano je o ova dva predloga zakona). Tokom ove sednice jedini predlog zakona koji je prošao na drugom čitanju bio je Predlog zakona o opštem upravnom postupku, koji je podnet na konačno razmatranje na plenarnoj sednici.

Plan rada predviđa i nadzor sprovođenja četiri zakona, međutim nije realizovan nijedan. Takođe, predviđalo se da se na izveštaj pozove ministar administracije lokalne uprave u vezi sa Zakonom o administrativnim granicama opština, međutim Odbor ga nije pozvao. Od pet izveštaja nezavisnih organa koliko je predviđeno da bude razmotreno tokom ovog zasedanja, četiri je razmotreno i prosleđeno na usvajanje Skupštini.

Ovaj odbor nije pokrenuo nijedno pitanje u vezi sa interesima zajednica i žena.

2.12 Odbor za nadzor javnih finansija

Odbor za nadzor javnih finansija (ONJF) održao je ukupno 12 sastanaka, od kojih 11 redovnih i jedno javno slušanje. Broj sastanaka koje je ovaj odbor održao tokom 2016. godine, tokom prolećnog zasedanja, isti je sa brojem sastanaka prošle godine, u istom periodu.

Samo jedan predlog zakona predviđen je da bude razmotren i prenet je iz 2015. godine. Nije predviđen nadzor sprovođenja zakona, a takođe nijedan član vladinog kabineta nije pozvan da podnese svoj izveštaj. Za razliku od prošlih godina, broj ministara koji su podneli svoj izveštaj ovom odboru u vezi sa upravljanjem javnim troškovima bio je vidljivo veći.

Od svih sastanaka koje je održao ovaj odbor nijednom nije istakao pitanja u interesu zajednica ili žena. Odbor je u svom fokusu imao da razmotri izveštaje glavnog revizora o budžetskim organizacijama koje podnose svoj izveštaj Skupštini. Od 93 izveštaja, od kojih je 37 izveštaja o reviziji ovom odboru podnela Kancelarija glavnog revizora, razmotreno je samo tri. ONJF je razmotrio povratne izveštaje sa preporukama 10 budžetskih organizacija o nivou sprovođenja preporuka koje je dao ONJF.

Odbor često nije održao ni taj minimum od dva sastanka mesečno, što propisuje Poslovnik o radu Skupštine. Kao posledica retkog održavanja sastanaka, došlo je do slabog učinka i neispunjavanja planova, bez obzira na to koliko su bili skromni.

2.13 Odbor za nadzor Kosovske obaveštajne agencije

Ovaj Odbor je održao ukupno sedam redovnih sastanaka. Broj sastanaka koje je održao ovaj odbor u ovom zasedanju je manji u poređenju sa istim periodom prošle godine u kome je održano 12 sastanaka.

Svi sastanci ovog odbora održani su iza zatvorenih vrata a zapisnici o održanim sastancima nisu javni, sem poslednjeg sastanka na kome je diskutovano o Planu rada ovog odbora, što je plan koji nije javan. Iz tog razloga nije bilo moguće propratiti učinak poslanika koji su deo ovog odbora niti odbora u celosti. Nezavisno od toga, učešće poslanika evidentirano je pre početka sastanka i verifikovani su podaci sa internet stranice Skupštine Kosova.

Na osnovu tačaka dnevnog reda za svaki održani sastanak, koje su objavljene na internet stranici Skupštine, shvatamo da ovaj odbor nije razmotrio nijedan predlog zakona. Takođe, nije nadgledao sprovođenje nijednog zakona i nije pozvao nijednog ministra da podnese svoj izveštaj. Međutim, u nekoliko navrata su pozvani direktor KOA Agron Selimaj i glavni inspektor, Shkelzen Sopjani.

2.14 Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije

Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije realizovao je ukupno 11 sastanaka, od kojih 10 redovnih sastanaka i jedno javno slušanje. Ukoliko izvršimo uporedbu sa prolećnim zasedanjem iz 2015. godine održano je 11 sastanaka manje. Članovi ovog odbora, su u smislu učešća, bili redovniji nego što je to bio slučaj sa drugim odborima.

Odbor je razmotrio dva predloga zakona koje je predvideo u svom Planu rada, jedan predlog zakona prenet je iz 2015. a jedan iz 2016. godine. Predlog zakona o paraplegičarima i tetraplegičarima koji je prenet iz 2015. godine već je usvojen u Skupštini. Sa druge strane, drugi predlog zakona čije je razmatranje predviđeno, prošao je samo na prvom čitanju, iako je njegovo razmatranje i podnošenje u skupštinsku proceduru trebalo da se desi meseca aprila. Nije razmotren ni Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o verskim slobodama na Kosovu. Ovaj odbor je takođe razmotrio godišnji izveštaj Institucije ombudsmana za 2015. godinu, što je jedini izveštaj planiran za ovu sednicu.

Vršen je nadzor sprovođenja Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i razmotrene su dve peticije. Ovaj odbor jedan je od odbora koji je najviše isticao pitanja od interesa za zajednice i žene, upravo zbog

toga što ovo pitanje potpada pod delokrug ovog odbora. Od devet sastanaka koliko ih je održano, dva puta su istaknuta pitanja u vezi sa ženama – konkretno je razgovarano o nasilju u porodici a u tri navrata je razgovarano o pitanjima od interesa za zajednice, u vezi sa zaštitom dece iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana.

Vrlo mali broj održanih sastanaka uticao je i na nerealizaciju plana rada predviđenog za ovo zasedanje. Jedna od najznačajnijih tački u planu rada bilo je razmatranje liste kandidata za zamenika ombudsmana, koju je predložio ombudsman. Ombudsman je predložio listu kandidata koja nije sadržala nijednog zamenika iz srpske zajednice, te je odbor ovu listu vratio nazad. Do sada ombudsman nije podneo Skupštini novu listu iako je ova institucija ostala bez zamenika već 11 meseci.

2.15 Skupštinski odbor za stabilizaciju i pridruživanje

Stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Kosova i Evropske unije, Skupština Kosova kao jedan od glavnih institucionalnih aktera za sprovođenje ovog sporazuma i u skladu sa NPSSSP (Nacionalni plan za sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju) obrazovala je skupštinski Odbor za stabilizaciju i pridruživanje koji predstavlja prvi zajednički organ sa EU.

Način funkcionisanja ovog odbora uređen je Poslovníkom o radu Odbora koji je izrađen i usvojen u samom odboru i u skladu je sa članom 132 SSP. Na zvaničnim sastancima, članovi oba odbora (SOSSP i odbora EU) imaju za zadatak da obaveste jedan drugog o odnosnim prioritetima i o nivou sprovođenja postignutih sporazuma. Na osnovu ovoga, oni mogu donositi preporuke za obe strane uključene u sporazum. Takođe, prate napredak koji je ovom prilikom postignut na Kosovu, o stupanju u EU. Broj sastanaka nije predodređen, već se može odlučiti u koordinaciji između obe strane, međutim odbor je dužan da se sastane najmanje jedanput godišnje.

U sastavu ovog skupštinskog odbora koji je obrazovala Skupština Kosova nalaze se predstavnici svih političkih subjekata koji oslikavaju sastav Skupštine. Ovaj odbor broji 15 članova ukupno, koliko i odbor EU.

Od meseca aprila ove godine, kada je obrazovan ovaj odbor, održano je ukupno pet sastanaka, od kojih je jedan bio zajednički sastanak Skupštinskog odbora za SSP i EU. Prva četiri sastanka bila su informativnog i pripremnog karaktera za zajednički sastanak predstavnika skupštinskog odbora i EU. Iz tog razloga, poslanici – članovi ovog odbora nisu bili vrlo redovni u svom učešću. Međutim, na zvaničnom sastanku su prisustvovali svi članovi ovog odbora, iz svih poslaničkih grupa u Skupštini Kosova.

Na sastancima koji su održani dana 16. i 17. maja 2016, skupštinski odbori za SSP iz kosovske i evropske skupštine razgovarali su o šest tema². Nakon razgovora date su i usvojene preporuke o razmotrenim pitanjima. Sa druge strane, naredni sastanak stranaka održaće se meseca novembra ove godine u Briselu.

---

²Stanje odnosa na relaciji EU - Kosovo; Politički dijalog i funkcionisanje demokratskih institucija; Dobrosusedski odnosi i regionalna saradnja, uključujući dijalog Kosova i Srbije uz posredovanje EU; Ekonomski razvoj u vezi sa vladavinom prava, uključujući borbu protiv korupcije; Osnaživanje mladih i borba protiv radikalizma; Socijalni dijalog – Zdravstvo i obrazovanje; Zaštita ljudskih prava, posebno lica sa invaliditetom i Pluralnost medija.

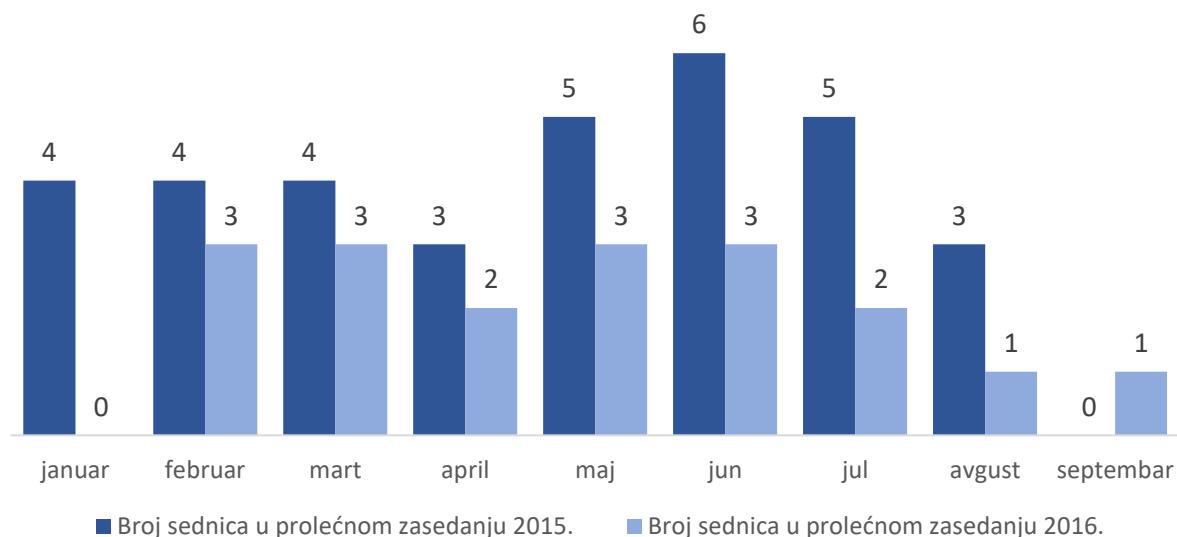
2.16 Pod-odbor za mandat, imunitet i Poslovnik o radu Skupštine

Pod-odbor za mandat, imunitet i Poslovnik o radu Skupštine održao je samo dva sastanka. Na oba sastanka u fokusu je bilo razmatranje Predloga zakona o Skupštini, međutim još uvek nisu pokrenuti postupci za razmatranje ovog predloga zakona.

3. ODRŽAVANJE PLENARNIH SEDNICA

Skupština Kosova je u prolećnom zasedanju 2016. godine zabeležila pad u održavanju sednica u poređenju sa pređašnjim periodima. Bojkotovanje rada Skupštine od strane predstavnika opozicionih političkih subjekata,³ sem što je negativno uticalo na efikasnost Skupštine, sprečilo je da se obezbedi potreban kvorum od 61 poslanika, potreban za održavanje sednica. I pored činjenice da partneri u koaliciji imaju više od dve trećine poslanika u Skupštini, nekoliko puta za redom, u nekoliko navrata sednice nisu uspele da se održe pošto nije bilo kvoruma. Bojkotovanje sednica od strane predstavnika opozicije počelo je meseca februara, nakon izbora novog predsednika zemlje, sve do povratka LVV-a početkom meseca juna. AAK i Nisma su nastavili svoj bojkot sve do kraja prolećnog zasedanja.

Grafikon 2. Uporedba sednica u prolećnom zasedanju 2015-2016. godine

Plenarne sednice – Održano je 14 plenarnih sednica, a u devet navrata su sednice nastavljene nekog drugog dana. Sve ovo oslikava pad u poređenju sa prošlim zasedanjem, tokom koga je Skupština održala 23 plenarne sednice ili devet više. Mali broj sednica uticao je na produktivnost u radu Skupštine. Pri kraju sezone, tačke dnevnog reda tokom sednica počele su da se gomilaju, što je

³ Bojkot rada Skupštine nastupio je kao oblik izražavanja prigovora na Sporazum između Kosova i Srbije o osnivanju Zajednice opština sa srpskom većinom; kao i Sporazuma o državnoj granici između Republike Kosovo i Crne Gore.

opteretilo dnevni red i imalo je negativan uticaj na usredsređenost poslanika da se pažljivo pozabave svim ovim tačkama.

Vanredne sednice – U ovom zasjedanju, Skupština je održala dve vanredne sednice, dve manje od onih održanih u prošlom prolećnom zasjedanju. Na prvoj vanrednoj sednici izabran je predsednik Republike Kosovo, Hashim Thaçi, što je sednica koja je praćena bacanjem suzavca od strane opozicije i prisilnim udaljavanjem istih iz sale Skupštine. Sa druge strane, druga vanredna sednica održana je kako bi se razmotrio Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o produžetku mandata misije EU za vladavinu prava, EULEX, što je predlog zakona koji je podnet u skupštinsku proceduru u ubrzanom postupku.

Svećane sednice - Samo dve svećane sednice održane su u ovoj sesiji, za razliku od šest koliko ih je održano u prošlom zasjedanju. Prva je održana prilikom polaganja zakletve od strane predsednika, a drugo pitanje oko koga je održana svećana sednica bilo je izlaganje visoke predstavice Evropske unije za spoljne poslove i bezbednosnu politiku, Federice Mogherini, pred poslanicima Skupštine Republike Kosovo. Poslanici opozicionih subjekata bojkotovali su sednicu polaganja zakletve predsednika ali su prisustvovali obraćanju Mogherinijeve.

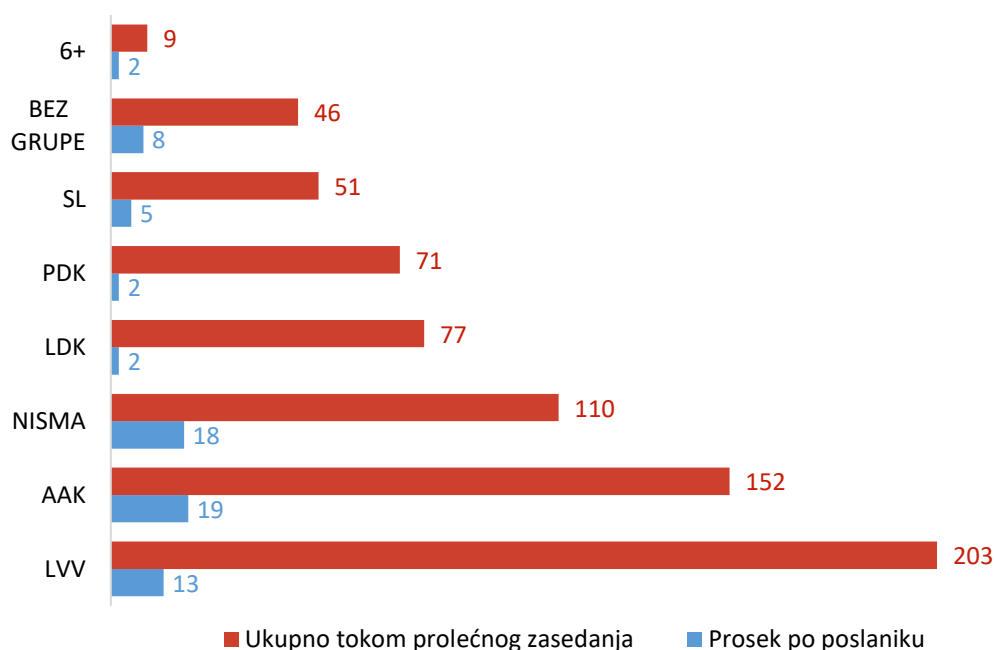
Učešće poslanika na sednicama -Učešće poslanika na sednicama održanim tokom ovog zasjedanja nije bilo redovno. I pored malog broja sednica, poslanici su odsustvovali ukupno 719 puta. Ovako veliki broj izostanaka uglavnom je rezultat bojkota koje su opozicioni politički subjekti vodili od meseca februara u Skupštini. U proseku, svaki od 120 poslanika odsustvovao je oko 6 puta tokom prolećnog zasjedanja.

Tabela 2. Izostanci svih poslanika na sednicama po mesecima

Meseci:	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar
Sednice:	3	4	2	2	3	4	2	1
Izostanci:	107	133	81	114	80	130	60	14

Što se tiče izostanka poslanika po poslaničkim grupama, zaključuje se da je poslanička grupa sa najvećim brojem izostanaka grupa LVV-a sa ukupno 203 izostanka, za kojom sledi AAK sa 152 izostanka, NISMA sa 110, LDK sa 77, PDK sa 71, LS sa 51, poslanici bez poslaničke grupe sa 46 izostanaka i poslanička grupa 6+ sa 9 izostanaka.

Grafikon 3. Izostanci poslanika na sednicama po poslaničkim grupama

Ukoliko isključimo poslanike iz opozicije, poslanici sa najvećim brojem izostanaka na sednicama su: Jelena Bontić (10), Ramiz Kelmendi (9), Margarita Kadriu-Ukelli (8), Adem Hodža (7) i Slobodan Petrović (7).

Sa druge strane, najredovniji poslanici tokom ovog zasedanja, koji nisu odsustvovali nijednom tokom svog mandata su: Abdyl Ymeri, Agim Ademaj, Ali Sadriu, Bislim Zogaj, Fikrim Damka, Flora Brovina, Kujtim Paqaku, Labinotë Demi-Murtezi, Melihate Tërmkolli, Mexhide Mjaku-Topalli, Milazim Haliti, Sabri Hamiti, Xhevahire Izmaku i Zenun Pajaziti.

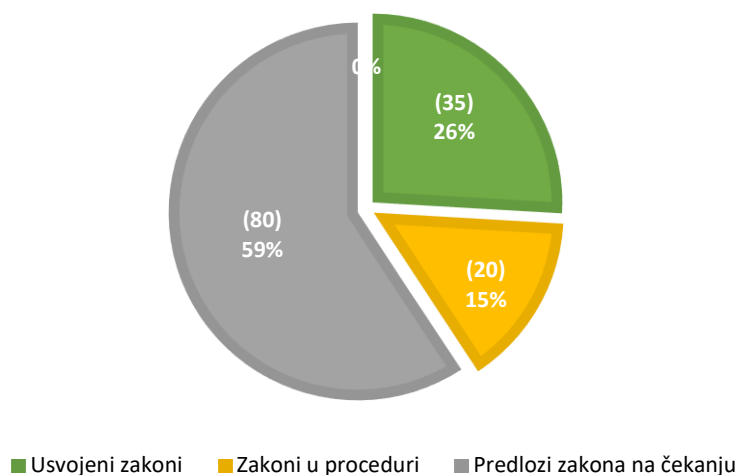
Skupština je tokom ovog zasedanja praćena velikim brojem premeštaja poslanika, bilo unutar poslaničkih grupa ili i ostavkama na mandat poslanika. Dva poslanika, Ilir Deda iz LVV i Ramiz Kelmendi iz PDK pridružili su se grupi nezavisnih poslanika, sa time da je poslanica Donika Kadaž – Bujupi prešla iz poslaničke grupe AAK u grupu LVV-a. Sa druge strane, sedam poslanika je iz različitih razloga predalo svoje poslaničke mandate. Iz stranke PDK, mandate su predala dva poslanika, Azem Sylja i Enver Hoxhaj, iz stranke LDK dve poslanice, Teuta Sahatqija i Alma Lama, kao i Besnik Bislimi iz LVV i Ramush Haradinaj iz AAK.

4. ISPUNJAVANJE ZAKONODAVNOG PROGRAMA

Planiranje predstavlja jedan od glavnih preduslova da se obave poslovi. 2016. godine, Skupština je obavila svoj rad a da nije usvojila plan rada, kao što to predviđa Poslovnik. Sa druge strane, Vlada je u svom zakonodavnom programu planirala da podnese Skupštini 87 predloga zakona, od kojih je do kraja prolećnog zasedanja podnela 23. Sa druge strane, odbori su izradili planove rada na osnovu Zakonodavnog programa Vlade, uključujući i druge predloge zakona koji su smatrani značajnim, uz 24 predloga zakona koji su prebačeni iz prošle godine. Zakonodavni program Skupštine ukupno je činilo 135 predloga zakona. Od ovih predloga zakona, na prolećnom zasedanju je usvojeno 35 zakona (25.9%), u skupštinskoj proceduri ostalo je 20 predloga zakona (14.8%) a dodatnih 80 (59%) Vlada još uvek nije predala Skupštini. Osam od svih usvojenih zakona predstavljaju izmenu i dopunu postojećih

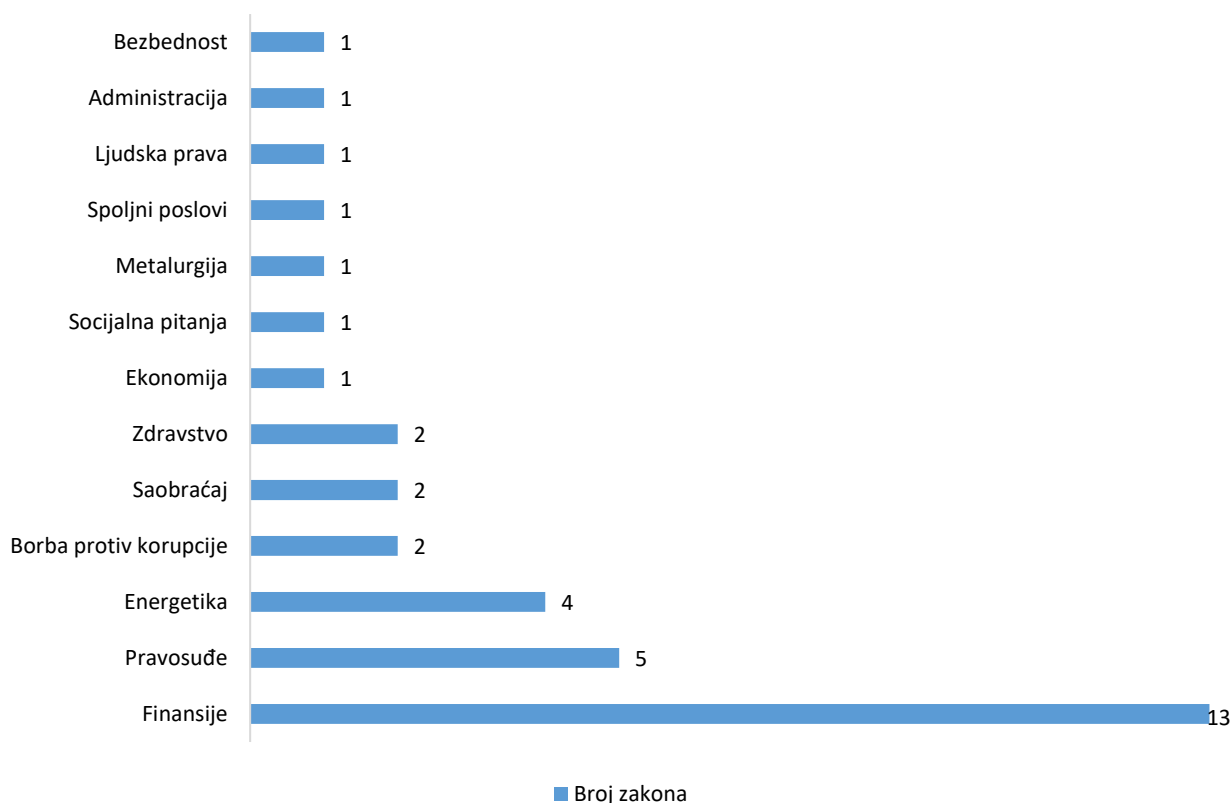
zakona a 27 su novi zakoni. Ukoliko uzmemo sve usvojene zakone, devet njih su zakoni o ratifikovanju međunarodnih sporazuma, od kojih su osam finansijski sporazumi. U poređenju sa prošlim prolećnim zasjedanjem, ove godine je Skupština usvojila šest zakona više.

Grafikon 4. Status predloga zakona

Ukoliko pogledamo klasifikaciju prema sektorima, najveći broj zakona usvojen je u oblasti finansija 13, pravosuđa 5, energetike 4, borbe protiv korupcije 2, saobraćaja 2, zdravstva 2, ekonomije, socijalnih pitanja 1, metalurgije 1, spoljnih poslova 1, ljudskih prava 1, administracije 1 i bezbednosti 1.

Grafikon5. Usvajanje zakona po sektorima

Skupština je nastavila sa praksom razmatranja predloga zakona u ubrzanom postupku, sa time da je samo tokom ovih meseci, šest od usvojenih zakona razmotreno u ubrzanom postupku. Vredi pomenuti slučaj Zakona o izmeni i dopuni Zakona o budžetu za 2016. Kada se radi o zakonu ovakve važnosti, proces razmatranja se odvijao u ubrzanom postupku bio je netransparentan, pošto je sastanak OBF-a na kome je razmotren ovaj predlog zakona održan iza zatvorenih vrata.

Za Skupštinu je i dalje izazovno pokretanje izrade zakona. Tokom ovog zasedanja, Skupština je pokrenula samo jednu zakonodavnu inicijativu, i to Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu u vezi sa Predlogom zakona o izmeni i dopuni Zakona o statusu i pravima heroja, invalida, veterana, pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova, civilnih žrtava i njihovih porodica. Takođe su razmotrena još dva predloga zakona⁴ koji su predstavljali zakonodavne inicijative Skupštine, a koji su preneti iz 2015. godine. Treba istaći da je još jedan predlog zakona⁵ prenet iz prošle godine bio zapravo građanska inicijativa. Vlada je predlažak svih drugih razmotrenih predloga zakona.

Par pojava propratilo je rad Skupštine u ovom zasedanju a to su: vraćanje predloga zakona na treće čitanje, neusvajanje međunarodnih sporazuma kao i neglasanje poslanika i pored njihovog prisustva u sali. Dva predloga zakona prosleđena su na treće čitanje u Skupštini. Ratifikovanje međunarodnih sporazuma praćeno je velikim nesuglasicama između poslanika. Dva sporazuma⁶ koje je Vlada podnela na ratifikovanje, nakon što su ih poslanici prvobitno odbili, ponovo su vraćena u Skupštinu. Još jedan međunarodni sporazum⁷ nije ratifikovan pošto nije dobio potreban broj glasova poslanika.

Sa druge strane, još jedan predlog zakona koji je od posebne važnosti ali je takođe bio predmet velikih debata tokom ovog zasedanja bio je Predlog zakona o strateškim investicijama. Usled neslaganja poslanika iz vladajuće koalicije oko izmene ovog predloga zakona koji uređuje način prenosa javne imovine na strateške ulagače, isti nije usvojen. Tokom glasanja u sali je bilo 77 poslanika od kojih je samo 44 poslanika učestvovalo u glasanju (40 za, 1 protiv i 3 uzdržanih), što je nedovoljan broj glasova da se glasanje smatra važećim, pošto je potrebno da glasa najmanje 61 poslanik kako bi glasanje bilo smatrano važećim. Upravo iz tog razloga, ovaj predlog zakona bio je obustavljen.

5. PARLAMENTARNI NADZOR

Skupština nadgleda izvršnu vlast različitim mehanizmima koje propisuje Poslovnik. Ovi mehanizmi obuhvataju usmena i pismena parlamentarna pitanja, interpelacije, izveštaje o sprovođenju zakona i parlamentarne debate na kojima se diskutuju politike upravljanja. Tokom perioda izveštavanja, Skupština je u vrlo maloj meri koristila ove mere, čime je njena nadzorna uloga vidno oslabljena.

5.1 Parlamentarna pitanja

Parlamentarna pitanja služe kao sredstvo da Skupština kontroliše rad i efikasnost izvršne vlasti i njenih resora. Prema Poslovniku o radu Skupštine, dnevni red svakog sastanka treba da predvidi

---

⁴Zakon br. 05/L-062 o bezbednosti na radu u rudarskoj delatnosti (usvojen); kao i Predlog zakona o ugroženom području Obilića i njegove okoline (koji je još uvek u proceduri).

⁵Zakon o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, izmenjen zakonima 03/L-221, 04/L-116, 04/L-194, 05/L-063

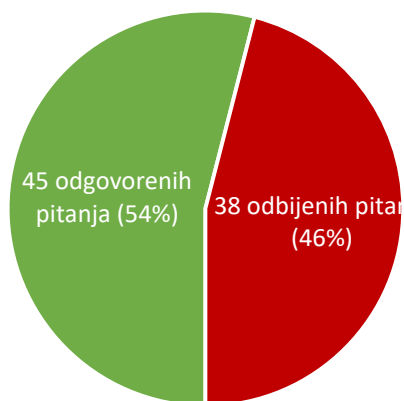
⁶Sporazum o zajmu za rekonstrukciju i obnovu železničkog puta 10; kao i Kreditni sporazum o finansiranju Projekta modernizacije usluga invazivne kardiologije u Kliničko-univerzitetskom centru Kosova.

⁷Sporazum o osnivanju Fonda za Zapadni Balkan

vreme od 60 minuta za parlamentarna pitanja, gde svaki poslanik ima pravo da podnese najviše dva pitanja,⁸ koja ne mogu da traju više od dva minuta. Dalje, poslanik ima pravo da postavi i jedno pomoćno pitanje, koje ne sme da traje više od jednog minuta.⁹ Ukoliko se na pitanje ne da odgovor na dve naredne sednice, pitanje se objavljuje u Biltenu Skupštine i na internet stranici Skupštine.

Za razliku od prošlog prolećnog zasedanja, gde je postavljeno ukupno 201 parlamentarno pitanje, tokom ove sednice Skupština Kosova se istakla veoma malim brojem parlamentarnih pitanja postavljenih vladinom kabinetu, sa samo 83 parlamentarna pitanja. Ovako mali broj parlamentarnih pitanja uglavnom je rezultat bojkota opozicije, ali i relativno malog broja održanih sednica. Sve ovo ukazuje na tendenciju umanjivanja nadzorne uloge Skupštine. Od ukupno 83 parlamentarna pitanja postavljena tokom ove sednice, dat je odgovor na 45.

Grafikon 6. Parlamentarna pitanja

Kao što je to bio slučaj tokom zasedanja prošle godine i u ovogodišnjem zasedanju, parlamentarna pitanja upućena vladinom kabinetu uglavnom su dolazila od opozicije, konkretno od LVV-a, koji je podneo preko 50% od ukupnog broja parlamentarnih pitanja (41), za kojima slede poslaničke grupe stranaka PDK (33), LDK (7), SL (1) i 6+ (1).

Parlamentarna pitanja upućivana su ministrima iz stranke LDK, uključujući i premijera, kojima je postavljeno 59 parlamentarnih pitanja (71%). Najveći broj pitanja postavljen je premijeru Isi Mustafi (17), ministrima Arsimu Bajramiju (15), Arbanu Abrashiju (10), Avdullahu Hotiju (7) i Lutfiji Zharku (7). Najveći broj ovih pitanja postavili su prevashodno poslanici stranaka LVV (27) i PDK (24). Ono što se može zaključiti iz svih ovih podataka jeste da su predmet skoro svih parlamentarnih pitanja poslanika stranke PDK bili ministri iz LDK. Za razliku od njihovih kolega, poslanici LDK su skoro sva pitanja (6) uputili članovima izvršne vlasti koji dolaze iz reda subjekata kome i sami pripadaju, što je LDK.

⁸ Poslovnik o radu Skupštine Republike Kosovo, član 45, tačka 1.

⁹ Poslovnik o radu Skupštine Republike Kosovo, član 45, tačka 2.

Ministar/ka	Politički subjekat	Pitanja	Odgovori	Nije odgovorio	Odgovori u procentima%	Procenat pitanja upućenih datom ministru/mini
Avdullah Hoti	LDK	7	7	0	100%	8%
Arsim Bajrami	PDK	15	9	6	60%	18%
Enver Hoxhaj	PDK	2	1	1	50%	2%
Lutfi Zharku	LDK	7	7	0	100%	8%
Isa Mustafa	LDK	17	3	14	18%	20%
Edita Tahiri	PDK	1	1	0	100%	1%
Imet Rrahmani	LDK	5	3	2	60%	6%
Hajredin Kuçi	PDK	3	0	3	0%	4%
Kujtim Shala	LDK	5	0	5	0%	6%
Arban Abrashi	LDK	10	8	2	80%	12%
Skender Hyseni	LDK	7	4	3	57%	8%
Dalibor Jevtić	SL	1	1	0	100%	1%
Ljubomir Marić	SL	1	0	1	0%	1%
Hykmete Bajrami	LDK	1	0	1	0%	1%
Dhurata Hoxha	PDK	1	1	0	100%	1%

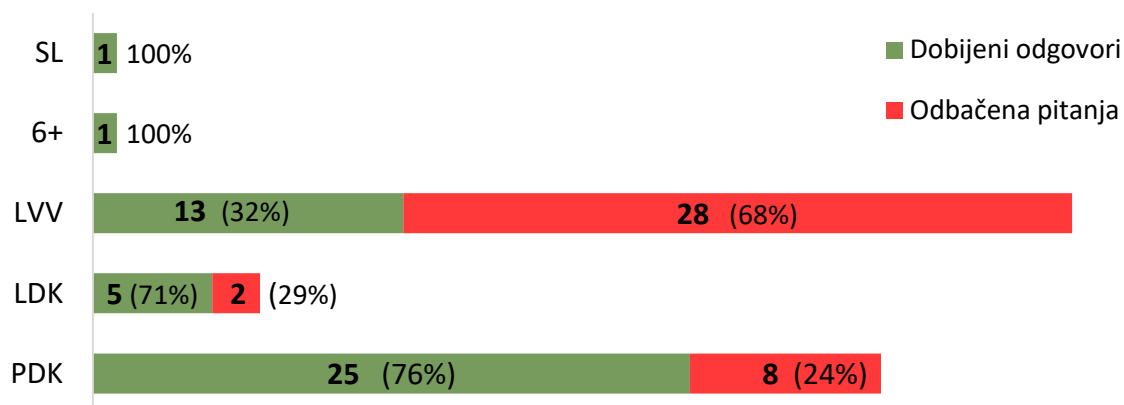
U određenim slučajevima, poslanici su postavljali pitanja koja nisu bila u vezi sa delokrugom ministara.

Od 21 ministra Vlade Kosova, samo 15¹⁰ je postavljeno parlamentarno pitanje. Ministri koji su pružili najveći broj odgovora su Arsim Bajrami, sa 9 odgovora od ukupno 15 pitanja koliko mu je postavljeno, Arban Abrashi, sa 8 odgovora na 10 pitanja. Dok je najmanje odgovora dao premijer Isa Mustafa, sa samo 3 odgovora na ukupno 17 pitanja.

Generalno je najviše odgovora dobio poslanički klub stranke PDK (25), za kojim slede LVV (13), LDK (5), SL (1) i 6+ (1). Značajan deo odgovora, a u nekim slučajevima i pitanja, nije bio sadržajnog karaktera, pošto je uglavnom tretirao manja tehnička pitanja. U određenim slučajevima, pitanja su predstavljala i način promocije ministara, posebno kada govorimo o pitanjima koja su ministrima iz stranke PDK uputili poslanici poslaničke grupe PDK.

¹⁰ Uključujući i bivše ministre koji više nisu na datim funkcijama

Grafikon 7. Parlamentarna pitanja prema poslaničkim grupama

Tokom ovog zasedanja, parlamentarna pitanja postavilo je samo 24 poslanika, što znači da 96 poslanika uopšte nije postavilo svoje pitanje. Od 24 poslanika koji su postavili parlamentarna pitanja, 11 njih dolazi iz stranke PDK, 9 iz LVV, 2 iz LDK i po 1 pitanje SL i 6+. Poslanik sa najviše parlamentarnih pitanja je Ismajl Kurteshi (22), a poslanici sa najmanje pitanja (1) su: Bislim Zogaj, Danush Ademi, Mytaher Haskuka, Rafet Rama, Sala Berisha-Shala, Slavko Simić i Shqipe Pantina.

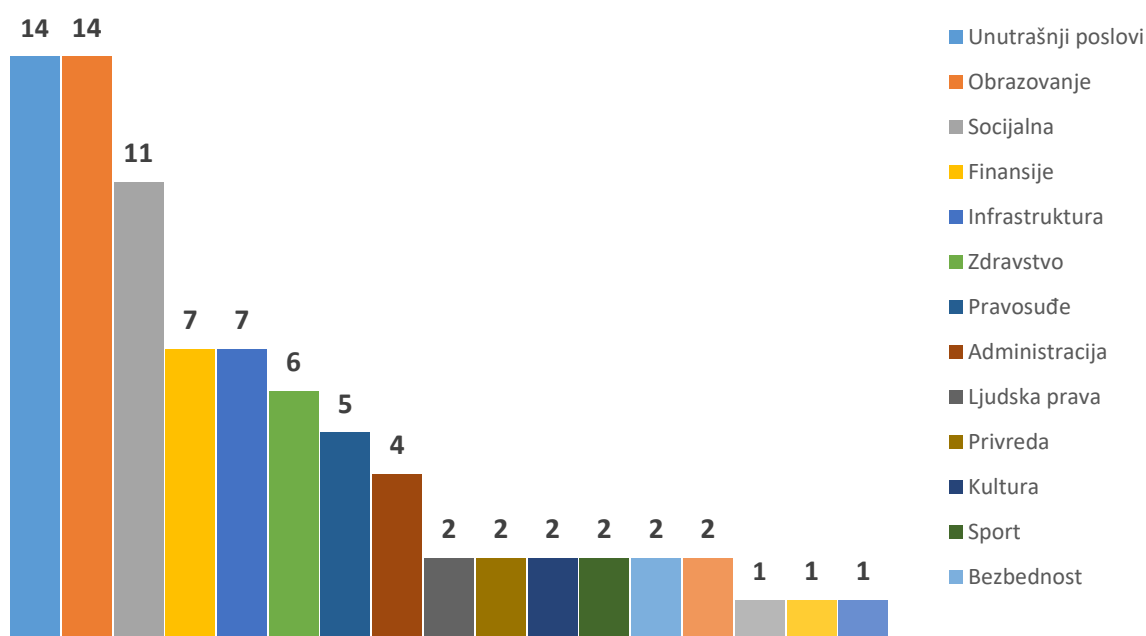
Tabela 3. Lista poslanika koji su postavili pitanja, po poslaničkoj grupi

Poslanička grupa	Poslanik/ca	Broj pitanja
PDK	Mexhide Mjaku-Topalli	7
	Abdyl Ymeri	5
	Raif Qela	4
	Salihe Mustafa	3
	Bekim Haxhiu	3
	Blerta Deliu-Kodra	2
	Ganimete Musliu	4
	Labinotë Demi-Murtezi	2
	Bislim Zogaj	1
	Rafet Rama	1
	Sala Berisha-Shala	1
LDK	Alma Lama	5
	Njomza Emini	2
LVV	Ismajl Kurteshi	22
	Besa Baftiu	4
	Faton Topalli	4
	Albulena Haxhiu	3
	Donika Kadaj-Bujupi	2
	Puhie Demaku	2
	Salih Salihu	2
	Mytaher Haskuka	1
	Shqipe Pantina	1
6+	Danush Ademi	1
LS	Slavko Simić	1

Što se tiče sektora u kojima su postavljena parlamentarna pitanja, poslanici su najviše bili usredsređeni na sektor unutrašnjih poslova i obrazovanja, gde je postavljen najveći broj parlamentarnih pitanja, ukupno 14, na koje je dobijeno samo 5 odnosno 9 odgovora. Ostali sektori sa najvećim brojem parlamentarnih pitanja jesu sektor socijalnih pitanja sa 11 pitanja i 9 odgovora, infrastruktura sa 7 pitanja i 7 odgovora, finansije sa 7 pitanja i 6 odgovora, zdravstvo sa 6 pitanja i 3 odgovora, pravosuđe sa 5 pitanja i jednim odgovorom, administracija sa 4 pitanja i 2 odgovora, ekonomija sa 2 pitanja i 2 odgovora, spoljni poslovi sa 2 pitanja i 1 odgovorom, kultura sa 2 pitanja i nijednim odgovorom, bezbednost sa 2 pitanja i jednim odgovorom i ljudska prava sa po 1 pitanjem i 1 odgovorom. Sektori sa najmanjim brojem pitanja i odgovora, isključujući sektore u kojima nije postavljeno nijedno parlamentarno pitanje, jesu sektori metalurgije, trgovine i poljoprivrede, u kojima je postavljeno samo po 1 pitanje ali nije dobijen nijedan odgovor na njih.

Grafikon 8. Sektori po kojima su postavljana parlamentarna pitanja

Pitanja poslanika iz stranke PDK najviše su usredsređena na sektor obrazovanja (7) i socijalnih pitanja (6), pitanja stranke LDK na unutrašnje poslove (2), LVV-a takođe na unutrašnje poslove (9) i obrazovanje (6), a pitanja SL-a i 6+ na socijalna pitanja (1), odnosno infrastrukturu (1).

Sa rodne tačke gledišta, parlamentarna pitanja prikazuju veću dominaciju poslanika, koji prednjače u postavljanju parlamentarnih pitanja sa 54% ukupnog broja pitanja (45), dok su poslanice postavile 46% svih pitanja (38). Ovo je po svemu sudeći i za očekivati usled većeg broja poslanika zastupljenih u Skupštini.

Pitanja poslanica najviše su usredsređena na pitanja obrazovanja (7), socijalne zaštite (7), finansija (6) i zdravstva (5). Sa druge strane, pitanja poslanika muškog pola mnogo su više usredsređena na unutrašnje poslove (12), obrazovanje (7) i infrastrukturu (5).

Tabela 4. Parlamentarna pitanja podeljena po polu

Top 3 teme poslanica	Top 3 teme poslanika
1. Obrazovanje	1. Unutrašnji poslovi
2. Socijalna pitanja	2. Obrazovanje
3. Finansije	3. Infrastruktura

5.2 Interpelacije

Jedan od oblika obavljanja nadzorne funkcije Skupštine prema Vladi jesu i parlamentarne interpelacije. Pokrenuti su postupci da se sazovu dve interpelacije, ali nijedna od njih nije održana. Obe interpelacije uperene su ka premijeru Kosova, Isi Mustafi i obe je pokrenula poslanička grupa Pokreta Samoopredeljenje.

Prva interpelacija pokrenuta je na zahtev poslanika Visara Ymerija, uz podršku 7 drugih poslanika, u vezi sa državnim pozivnim brojem Republike Kosovo. Druga interpelacija pokrenuta je na zahtev poslanika Ismajla Kurteshija, uz podršku 10 poslanika koji su potpisali njegov predlog, u vezi sa aktuelnom političkom situacijom u severnom delu Republike Kosovo.

Na zahtev poslaničke grupe Pokreta Samoopredeljenje koji je istovremeno pokrenuo obe ove interpelacije, one su povučene sa dnevnog reda. Povlačenje je odrađeno sa ciljem da se brže pređe na narednu tačku na dnevnom redu na sednici koja je održana tog dana na kojoj je trebalo razmotriti Predlog zakona o ratifikovanju sporazuma o državnoj granici između Republike Kosovo i Crne Gore.

5.3 Nadzor sprovođenja zakona

Još od konstituisanja Skupštine, usvojeno je 652 zakona od kojih je na snazi samo 408. Sprovođenje zakona u praksi i dalje se ocenjuje problematičnim. Parlamentarni odbori su dužni da nadgledaju sprovođenje zakona i da izrađuju izveštaje sa preporukama koji se šalju Skupštini na razmatranje¹¹.

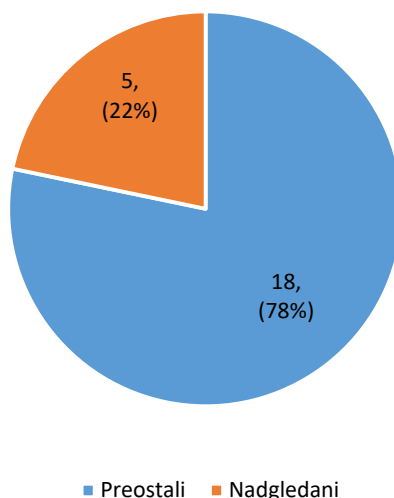
Tokom prolećnog zasedanja, 11 od 15 skupštinskih odbora, u svom radu je predvidelo nadgledanje 23 zakona. Od ukupnog broja zakona koji su planirani za nadzor, samo za 5 su uspeli da podnesu svoje izveštaje Skupštini a u postupku nadzora ostalo je još sedam zakona.¹² Sa druge strane, nije propraćeno sprovođenje 11 zakona predviđenih planom rada. Samo pet odbora¹³ uspeo je da nadgleda zakone predviđene planom rada. Ovako veliki broj zakona koji su ostali bez nadzora samo potvrđuje da odbori nisu uspeli da ispune predviđene obaveze.

¹¹Poslovnik o radu Skupštine Republike Kosovo, član 73, tačka 1.

¹²Zakoni preostali u postupku nadzora su: Odbor za budžet i finansije (1), Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu (1), Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu i industriju (1), Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu Skupštine i nadzor ABK-a (2) i Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, životnu sredinu i seoski razvoj (2).

¹³Odbor za evropske integracije – jedan zakon propraćen je od strane dva, kao što je predviđeno planom rada ovog odbora; Zakon koji je propraćen zapravo je Zakon o proširenim nadležnostima za konfiskaciju imovine stečene krivičnim delom; Odbor za prava, interese zajednica i povratak – što je zakon koji je propraćen kroz tri predviđena zakona. Zakon o javnim službenicima; Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport – zakon koji su propratila dva odbora, koliko je predviđeno. Propraćen je Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju u Republici Kosovo; Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i životnu sredinu i prostorno planiranje – zakon koji su propratila dva odbora. Zakon koji je propratio ovaj odbor jeste Zakon o poljoprivrednoj inspekciji; Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije – što je zakon koji je propraćen a što je bio jedini zakon predviđen za praćenje. Propraćen zakon jeste Zakon o zaštiti od nasilja u porodici.

Grafikon 9. Nadzor sprovođenja zakona 2016.

5.4 Nadzor nezavisnih institucija

Nadzor nezavisnih institucija koje je obrazovala Skupština¹⁴ i dalje je problematičan za najviši zakonodavni organ. Razmatranje godišnjih izveštaja o radu nezavisnih institucija predstavlja jedini mehanizam kojim Skupština vrši nadzor i poziva na odgovornost ove institucije.

Skupštinski odbori kao radna tela Skupštine, razmatraju godišnje izveštaje nezavisnih institucija koje potpadaju pod njihov delokrug i procesuiraju ih na plenarnoj sednici na usvajanje. U vezi sa tim, treba istaći da se i u slučajevima kada Skupština ne usvoji izveštaje nezavisnih institucija, one ne sankcionišu zbog toga što važeći propisi ne predviđaju nikakav kazneni postupak ili meru u ovakvim slučajevima.

Od ukupno 15 odbora, 7 njih je razmotrilo godišnje izveštaje nezavisnih organa, a ukupno je razmotreno 20 godišnjih izveštaja ovih institucija za prethodnu godinu. Sa druge strane, Odbor za budžet i finansije, sem što razmatra resorne godišnje izveštaje, razmatra u finansijskom smislu sve druge izveštaje koje su pre toga razmotrili funkcionalni odbori.

Skupština Kosova je do sada obrazovala ukupno 36 nezavisnih institucija¹⁵ koje se razlikuju u smislu svog načina funkcionisanja. Od ovih 36 nezavisnih institucija, 29 od njih imaju odbor kao jedini organ sa izvršnim nadležnostima, dok sedam drugih organa može funkcionisati i bez odbora.

Tokom ovog zasedanja, Skupština je izabrala ukupno 13 članova odbora nezavisnih institucija. Sa druge strane, nisu uspeali da izaberu članove troje drugih odbora.¹⁶ Sem članova odbora, Skupština je takođe tokom ovog zasedanja izabrala i direktore dve nezavisne institucije, Agencije za borbu protiv korupcije i Regulatorne uprave za usluge vodosnabdevanja.

¹⁴Ustav Republike Kosovo, član 142, tačka 1.

¹⁵Ova informacija uzeta je sa internet stranice Skupštine Kosova: <http://www.assembly-kosova.org/?cid=1,1044>.

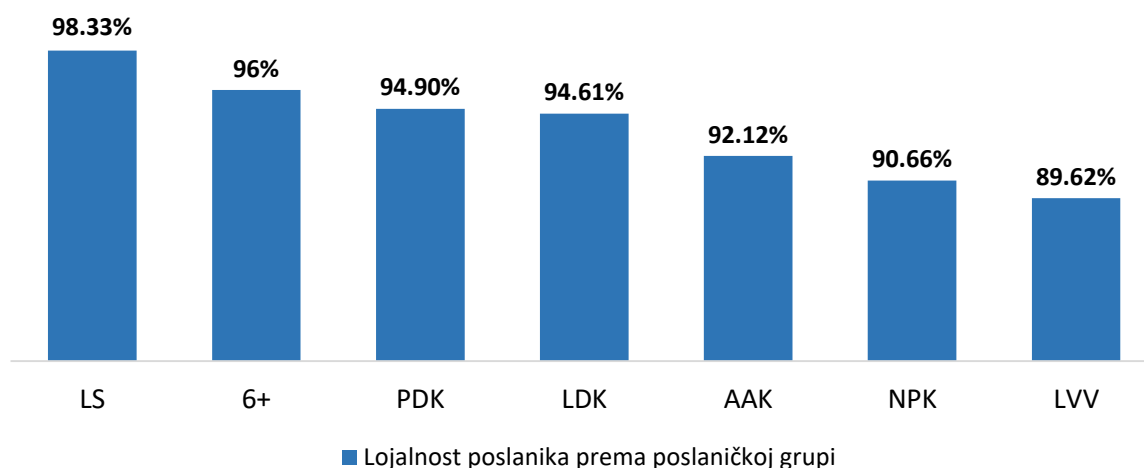
¹⁶Sudski savet Kosova, Tužilački savet Kosova i Savetodavni odbor za zaštitu životne sredine.

Politizacija procesa imenovanja članova odbora nezavisnih institucija jedan je od većih izazova. Sa ciljem da se ovaj proces depolitizuje, 15. avgusta ove godine potpisan je i memorandum o saradnji između Vlade i Skupštine Kosova i ambasade Velike Britanije.¹⁷ Ovaj sporazum o saradnji predviđa i formiranje spoljnog tela (konsultantske kompanije) koja bi u tehničkom smislu potpomogla proces izbora za 20 slobodnih radnih mesta na višim institucionalnim funkcijama, uključujući članove odbora nezavisnih institucija. Lista radnih mesta oko kojih će ova konsultantska kompanija pružiti svoju pomoć nije objavljena, te je teško oceniti kakve će biti pravne implikacije u ovom slučaju.

6. LOJALNOST POSLANIKA PREMA POSLANIČKIM GRUPAMA

Što se tiče merenja lojalnosti poslanika¹⁸ odvojenih po poslaničkim grupama, može se zaključiti da poslanička grupa Srpska lista beleži najveći procenat lojalnosti od 98%, za kojom sledi poslanička grupa 6+ sa 96%. Skoro isti procenat lojalnosti imaju dve najveće stranke na vlasti PDK i LDK (94.90%, 94.61%). Stopa lojalnosti poslanika stranaka na vlasti veća je u poređenju sa lojalnošću opozicije. Poslanička grupa stranke LVV i dalje je grupa sa "najbuntovnijim" poslanicima, u odnosu na sve druge poslaničke grupe, sa lojalnošću od 89.62%.

Grafikon10. Lojalnost poslanika prema njihovoj poslaničkoj grupi

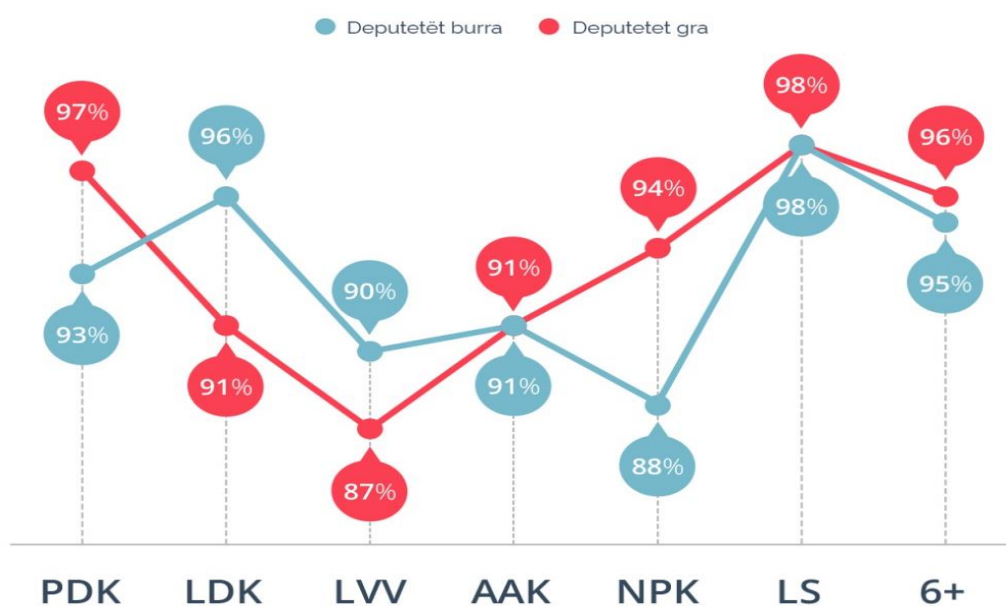
Ukoliko uporedimo lojalnost od početka ovog skupštinskog saziva, vidimo da je poslanička grupa koja je zabeležila najveći rast u lojalnosti od 2% Srpska lista, a poslaničke grupe stranaka PDK i LDK zabeležile su pad u nivou lojalnosti za 2%. Sa druge strane, ostale poslaničke grupe nisu zabeležile promene.

¹⁷ Memorandum o saradnji pristupačan na: http://assembly-kosova.org/common/docs/MEMORANDUM_BASHKEPUNIMI_MES_KUVENDIT_TE_REPUBLIKES_SE_KOSOVES_QEVERISE_SE_REPUBLIKES_SE_KOSOVES_DHE_QEVERISE_SE_MBRETERISE_SE_BASHKUAR.pdf

¹⁸U okviru platforme Votalme.org izvršeno je merenje lojalnosti poslanika, u poređenju sa glasovima poslanika i stavovima njihovih poslaničkih grupa. Vredi istaći da je ovo merenje izvršeno samo u slučajevima kada se poslaničke grupe nisu izjašnjavale i obuhvata sve vidove glasanja od početka mandata V skupštinskog saziva.

Od 120 poslanika u V sazivu Skupštine, 39 su žene a 81 muškarac. Ukoliko izmerimo lojalnost sa stanovišta rodni razlika možemo zaključiti da poslanici i poslanice u Skupštini Kosova imaju isti nivo lojalnosti od 93%. I pored visokog procenta lojalnosti oba pola, podjednaki nivo lojalnosti pokazatelj je razbijanja predrasuda o većoj lojalnosti žena naspram muškaraca. Štaviše, ukoliko sagledamo lojalnost unutar poslaničkih grupa, vidimo da su poslanice stranaka LVV i LDK “buntovije”u poređenju sa svojim kolegama muškog pola iz ove dve poslaničke grupe.

Grafikon 11. Lojalnost poslanika iz rodne perspektive

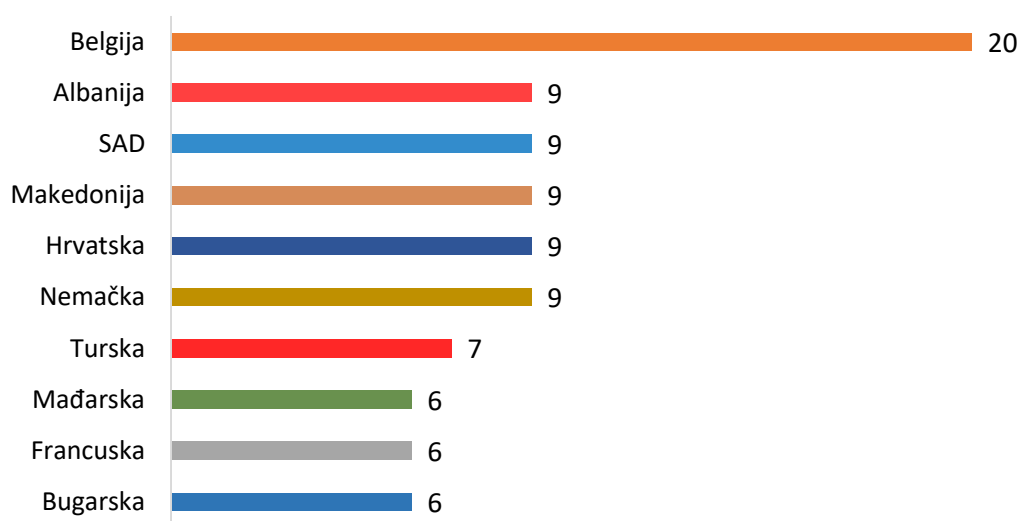

7. PUTOVANJA POSLANIKA VAN ZEMLJE

Poslanici Skupštine Kosova bili su poprilično aktivni kada govorimo o putovanjima van zemlje, realizujući 128 putovanja¹⁹. Ova putovanja koštala su budžet Skupštine poprilično, dostižući svotu od oko 110 hiljada evra, što znači da je u proseku svaki poslanik koštao budžet približno hiljadu evra. Država u koju se najviše putovalo je Belgija, sa ukupno 20 putovanja.

¹⁹Od 128 realizovanih putovanja, postoje potpuni podaci samo za 112.

Grafikon 12. Države u koje su poslanici putovali službeno

Poslanička grupa koja beleži najveći broj putovanja van zemlje jeste poslanička grupa PDK. Poslanici ove grupe realizovali su ukupno 55 putovanja van zemlje.²⁰ Od ukupnog broja poslanika iz ove grupe (34) putovalo je 23, a njihovi troškovi dostižu svotu od preko 50 hiljada evra. Najučestalije odredište poslanika poslaničke grupe PDK je Belgija, gde je realizovano 8 putovanja. Iz podataka na raspolaganju, može se zaključiti da je poslanik sa najvećim brojem putovanja iz poslaničke grupe PDK Xhavit Haliti, koji je putovao 6 puta tokom prolećnog zasedanja.²¹

Druga po redu poslanička grupa koja je realizovala najveći broj putovanja je LDK. Od ukupno 33 poslanika, koliko ih ova poslanička grupa ima, 19 njih realizovalo je 31 putovanje, koji su koštali oko 25 hiljada evra. Država u koju je realizovan najveći broj putovanja je Makedonija, a poslanik sa najvećim brojem poseta je Muhamet Mustafa sa 5 realizovanih poseta.

Poslanička grupa Srpska lista treća je po redu sa najvećim brojem putovanja van zemlje. Od ukupno 11 poslanika koliko ova grupa broji, njih 5 je bilo na ukupno 7 putovanja²² koja su koštala oko 9 hiljada evra. Poslanik sa najvećim brojem putovanja je Slobodan Petrović, koji je bio na 3 putovanja van zemlje. Podaci ukazuju da je Hrvatska zemlja u koju je realizovan najveći broj putovanja (2) poslanika Srpske liste.

Četvrta grupa sa najvećim brojem putovanja je poslanička grupa 6+. Poslanici ove grupe putovali su 10 puta u 7 različitih zemalja. Ova putovanja su koštala budžet Republike Kosovo iznosom od preko 8 hiljada evra. Poslanici grupe 6+ putovali su najviše u Belgiju, gde su realizovana 3 putovanja. Poslanici sa najviše putovanja su Müfera Şinik (3) i Čerim Bajrami (3).

Na petom mestu nalazi se poslanička grupa Pokreta Samoopredeljenje, čijih je 5 od 16 poslanika realizovalo 6 putovanja.²³ Ovih 6 putovanja koštalo je oko 7 hiljada evra, a najposećenija destinacija bila je Francuska (2). Poslanica Aida Dërguti i sada već bivši član LVV-a Ilir Deda poslanici su sa najvećim brojem putovanja (svaki po dva).

²⁰Od ukupnog broja putovanja od 70, postoje potpuni podaci samo za 55.

²¹Od 12 putovanja koliko je realizovao poslanik Xhavit Haliti, samo za 6 su predstavljeni potpuni podaci.

²²Od 11 realizovanih putovanja, postoje potpuni podaci samo za 7.

²³Od 5 putovanja, postoje podaci samo za 4.

Iz poslaničke grupe stranke AAK putovalo je samo 2 poslanika sa po jednim putovanjem van zemlje. Odredište je u ova dva putovanja bila Belgija a ukupno su koštala preko 2 hiljade evra. Poslanici koji su putovali van zemlje su Pal Lekaj i Time Kadrijaj.

Poslanica Valdete Bajrami jedina je poslanica iz poslaničke grupe NISMA koja je putovala van zemlje. Ona je putovala u Belgiju a njeno putovanje koštalo je Skupštinu Kosova oko hiljadu trista evra.

8. TROŠKOVI SKUPŠTINE

Budžet Skupštine za 2016. godinu iznosi 9,389,515.00 evra. Podela budžeta po budžetskim kategorijama sledi: Plate i dnevnice 6,288,756.00 (66.98%), Roba i usluge 1,703,759.00 (18.15%), Komunalni troškovi 241,000.00 (2.57%), Kapitalni troškovi 1,096,000.00 (11.67%), kao i Subvencije i transferi 60,000.00 (0.64%).

Iako sa puno zakašnjenja, početkom meseca septembra Skupština je objavila troškove prvog tromesečja u godini. Sa druge strane, troškovi za drugo tromesečje nisu još uvek objavljeni ali su diskutovani u OBF. U prvom polugodištu 2016. godine Skupština je potrošila 41.74% planiranog budžeta ili 3,919,304.64 evra dok je ostalo nepotrošeno 51.26% budžeta ili cifra od 5,470,210.36 evra. Prema budžetskim kategorijama, za plate i dnevnice je potrošeno 44.07%, za robu i usluge 41.81%, za komunalne troškove 39.53%, za kapitalne troškove 25.95%, a za subvencije i transfere 98.86%. Kao što se može videti iz podataka o troškovima, može se zaključiti da je veći deo troškova potrošen na plate i dnevnice. Sa druge strane, budžetska kategorija subvencija i transfera u prvom polugodištu potrošena je skoro u potpunosti.

Tabela 4. Planiranje budžeta i troškovi Skupštine u prvom polugodištu 2016. godine

Budžetska kategorija	Budžet nakon rebalansa	Troškovi	Ostatak	Procenat realizacije
Plate i dnevnice	6,288,756.00	2,767,788.57	3,520,967.43	44.07%
Roba i usluge	1,703,759.00	712,412.27	991,346.73	41.81%
Komunalni troškovi	241,000.00	95,275.81	145,724.19	39.53%
Subvencije i transferi	60,000.00	59,320.00	680.00	98.86%
Kapitalni troškovi	1,096,000.00	284,507.99	811,492.01	25.95%
Ukupno	9,389,515.00	3,919,304.64	5,470,210.36	41.74%

9. PREPORUKE

1. Budžet da podlaže parlamentarnoj debati i konsultacijama sa javnošću

Jedan od najvažnijih zakona koje Skupština usvaja svake godine jeste zakon o državnom budžetu. Ovaj zakon propisuje kako će se trošiti državni prihodi. Može se reći da se skoro ustalila praksa da Skupština vrši usvajanje i rebalans budžeta u ubrzanom postupku, bez istinske parlamentarne debate, bez potrebnih konsultacija sa javnošću. Ubrzani postupci za usvajanje i rebalans budžeta utiču na neodgovarajuće planiranje, na neuključivanje stvarnih potreba građana, favorizaciju određenih grupa i regiona. Skupština treba da prekine praksu usvajanja i rebalansa budžeta u ubrzanom postupku. Predlog zakona o budžetu treba da podleže redovnim vremenskim rokovima, širokim konsultacijama sa javnošću i istinskoj parlamentarnoj debati sa poslanicima.

2. Konsolidovati zakone

Još od konstituisanja državnih institucija pa sve do danas, Skupština je usvojila 652 zakona od kojih je u ovom trenutku na snazi 408. Zakoni usvojeni u Skupštini stupaju na snagu u trenutku objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo. Izmena/dopuna zakona je učestala, a skoro polovina zakona predviđenih na zakonodavnom programu potiče iz ove kategorije. Objavljivanje zakona koji su dopunjeni/izmenjeni vrši se odvojeno od izvorne verzije zakona, što često izaziva zabunu tokom pozivanja na zakone. Štaviše, u dopunjenim/izmenjenim predlozima zakona provukle su se i greške koje se odnose na članove u izvornom zakonu, što su članovi koji realno ne postoje. Zakoni objavljeni na internet stranici Skupštine treba da se povežu sa zakonima objavljenim u Službenom listu, kao zvaničnom izvoru za objavljivanje zakona. Sve ovo rasteretilo bi administraciju Skupštine a pozivanje na zakone vršilo bi se iz zvaničnih izvora. Zakone, uključujući izmene/dopune, treba konsolidovati u jedinstvenu verziju zakona, skidanjem svih onih članova koji su stavljeni van snage.

3. Urediti ubrzane postupke za usvajanje zakona u Skupštini

Poslovnik o radu Skupštine predvideo je mogućnost odstupanja od postupaka ukoliko za to glasa 2/3 prisutnih poslanika. Ova odredba aktivirana je često kada je Vlada tražila od Skupštine da usvoji predloge zakona u ubrzanom postupku, izbegavajući na taj način rokove i postupke predviđene za usvajanje zakona. Novi Poslovnik o radu Skupštine treba da predvidi da se odstupanje od Poslovnika odnosi samo na skraćivanje vremenskih rokova ali ne i na postupke koje treba primeniti prilikom usvajanja zakona.

4. Zamenjivanje ministara izglasati u Skupštini

Premijer i Vlada biraju se u Skupštini glasovima većine svih poslanika. Nakon njihovog izbora, članovi Vlade polažu svoju zakletvu pred Skupštinom. U slučajevima zamene ministara, isti ne podlažu procesu izbora u Skupštini niti činu polaganja zakletve. Posledično, isti kao lica koja premijer ne bira već imenuje, smatraju da su manje dužni da podnesu svoj izveštaj Skupštini. Shodno tome, novi Poslovnik o radu Skupštine treba da predvidi primenu istih postupaka za zamenu ministara kao što je to slučaj pri formiranju Vlade.

5. Predvideti sankcije u slučajevima neusvajanja izveštaja nezavisnih institucija u Skupštini

Godišnji izveštaji o radu nezavisnih institucija obrazovanih od strane Skupštine, razmatraju se pri funkcionalnim odborima, koji nakon toga zajedno sa preporukama, idu na glasanje na plenarnoj sednici. Izveštaji koji se ne usvoje u Skupštini usled slabog učinka ovih organa, nisu praćeni izricanjem kaznenih mera prema njihovim rukovodiocima. Shodno tome, Skupština treba da predvidi kaznene mere prema rukovodiocima ovih institucija koji pokažu loše upravljanje, zloupotrebu njihovog položaja ili loš učinak.

6. Stvaranje ministarstva bez portfelja za odnose sa Skupštinom

U vreme kada se razgovara o smanjenju vladinog kabineta, odnosno o smanjenju broja ministarstava, stvaranje novih ministarstava izgledalo bi potpuno nepopularno. Nezavisno od toga, primećujući neprekidan nedostatak koordinacije između Skupštine i Vlade, KDI smatra za shodnim stvaranje novog ministarstva bez portfelja za odnose sa Skupštinom, ili dodeljivanje ove dužnosti nekom, postojećem ministarstvu. Sve ovo bi pomoglo u planiranju i boljem ispunjavanju zakonodavnog programa.

7. Izrada plana rada Skupštine

Iako Poslovnik o radu Skupštine predviđa izradu plana rada, 2016. godine Skupština uopšte nije imala ovakav plan. Glavni razlog bio je da se onemogućio merenje ispunjenosti ovog plana, posebno zakonodavnog programa. Neispunjavanje zakonodavnog programa smatrano je neuspehom Vlade, pošto u Skupštinu nisu podneti zakoni čije je usvajanje planirano. Nezavisno od toga, Skupština treba da izradi svoj Plan rada, kao što to propisuje Poslovnik i da poveća saradnju sa Vladom tokom planiranja zakonodavnog programa.

Preporuke upućene skupštinskim odborima

Iako preporuke koje slede u nastavku a koje su upućene skupštinskim odborima mogu imati i izuzetke u smislu relevantnosti po konkretne odbore, u nastavku navodimo sve preporuke koje dotiču veliku većinu odbora.

1. Skupštinski odbori su slabo realizovali svoje planove rada. Ovo je uglavnom posledica ambicioznih planova odbora u odnosu na kapacitete za njihovu primenu. Planovi rada odbora treba da sadrže vremenski rok za započinjanje i završavanje određenih aktivnosti.
2. Broj ministara pozvanih da podnesu svoj izveštaj pred odborima u ovom zasjedanju bio je veoma mali. Odbori treba da povećaju svoju nadzornu ulogu, pozivanjem većeg broja ministara da podnesu svoje izveštaje.
3. Članovi odbora treba da razmotre predloge zakona obraćajući posebnu pažnju, zaustavljajući praksu njihovog izglasavanja bez diskusije. Istovremeno, poslanici treba da se pripreme za sastanke odbora, prethodnim čitanjem materijala o tačkama navedenim na dnevnom redu;
4. Poslanici Srpske liste u sastavu skupštinskih odbora, treba aktivnije da se uključe u diskusiju u odborima. Na većini sastanaka oni su potpuno pasivni tokom diskusije;
5. Odbor za poljoprivredu većinu svojih sastanaka vodi na srpskom jeziku, ne pružajući prevod na albanski jezik za učesnike koji prate rad odbora. Shodno tome, u ovom odboru treba obezbediti prevod na albanski jezik i na druge službene jezike, shodno sastavu učesnika.
6. Period za razmatranje predloga zakona u radnim grupama odbora u većini slučajeva je predug, probijajući vremenske rokove. Radne grupe treba da zacrtaju realne rokove u kojima treba da privedu kraju razmatranje predloga zakona.
7. Skoro polovina skupštinskih odbora (7 od 15) nije ispunilo kriterijum Poslovnika o radu Skupštine o održavanju najmanje 2 sastanka mesečno. Odbori treba da ispoštuju ovu odredbu Poslovnika i da povećaju broj održanih sastanaka.
8. Odbori su uspeali tokom prolećnog zasjedanja da nadgledaju sprovođenje samo 5 zakona od predviđenih 23. Odbori treba da povećaju broj nadgledanih zakona u odnosu na ono što predviđa plan rada.
9. Članovi odbora nisu bili veoma redovni što se tiče učešća na sastanku. Poslanici treba da budu disciplinovani pri učešću na sastancima odbora.
10. Stalni skupštinski odbori imaju na svom raspolaganju budžet od 10 hiljada evra, a funkcionalni odbori imaju na raspolaganju budžet od 5 hiljada evra. Svrha je ovog fonda da pokrije troškove rada odbora i angažovanja stručnjaka u slučaju potrebe. U prvom polugodištu ove godine, svi odbori iskoristili su samo 4.56% ovog budžeta. Ovo je izvanredno nizak procenat potrošnje budžeta. Odbori treba bolje da isplaniraju potrošnju sredstava iz ovog fonda.

ANEKS 1. UČEŠĆE POSLANIKA NA SASTANCIMA SKUPŠTINSKIH ODBORA

Odbor za budžet i finansije			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Naser Osmani	22	0	0
Safete Hadërgjonaj	19	1	3
Jelena Bontić*	13	2	7
Adem Grabovci	16	2	6
Besa Gaxheri	21	1	1
Fikrim Damka	18	2	4
Shqipe Pantina*	3	0	1
Labinotë Demi-Murtezi	22	2	0
Bardhyl Metaj	20	2	2
Enver Hoti	0	/	22
Bali Muharremaj	0	/	22
Ilir Deda*	0	/	6

* *Poslanica Jelena Bontić je od meseca juna na porodiljskom odsustvu.

Odbor za prava, interese zajednica i povratak			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Jasmina Živković	20	0	2
Agim Ceku	14	1	8
Mufera Sinik	15	2	7
Fisnik Ismaili	0	/	22
Rrustem Berisha	0	/	22
Milka Vuletic	17	2	5
Slavko Simic	13	2	9
Veton Berisha	17	2	5
Danush Ademi	19	1	3
Agim Kikaj	19	5	3
Cerim Bajrami	14	0	8
Saša Milosavljević	18	0	4

Odbor za zakonodavstvo, mandat, imunitet, Poslovnik o radu i nadzor ABK-a			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Albulena Haxhiu	7	0	1
Selvije Halimi	24	0	2
Danush Ademi	26	1	0
Agim Aliu	26	0	0
Agim Ademaj	23	1	3
Armend Zemaj	25	5	1
Donika Kadaj-Bujupi	0	/	26
Doruntinë Maloku-Kastrati	15	3	11

Milena Milicevic	21	0	5
Nezir Çoçaj	25	1	1
Valdete Bajrami	0	/	26
Odbor za evropske integracije			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Teuta Sahatqija*	6	0	2
Valdete Bajrami	0	/	14
Slobodan Petrovic	9	2	5
Xhavit Haliti	9	0	5
Rrustem Mustafa*	0	0	3
Luljeta Veselaj - Gutaj*	13	0	0
Vjosa Osmani-Sadriu	10	1	4
Arben Gashi	11	5	3
Ilir Deda*	4	0	6
Time Kadrijaj	0	/	14
Kujtim Paçaku	9	0	5
Bislim Zogaj	11	0	0
Njomza Emini	5	0	2
Donika Kadaç-Bujupi	3	0	1
Fatmir Xhelili	1	0	0

*Poslanica/predsednica Teuta Sahatqija zamenjena je poslanicom Njomza Emini nakon osmog (8) sastanka

*Poslanik Rrustem Mustafa zamenjen je poslanikom Bislim Zogaj nakon trećeg (3) sastanka

*Poslanik Ilir Deda zamenjen je poslanicom Donika Kadaç-Bujupi nakon desetog (10) sastanka

*Poslanica Luljeta Veselaj-Gutaj zamenjena je poslanikom Fatmir Xhelili nakon trinaestog (13) sastanka

Odbor za spoljne poslove			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Enver Hoxhaj*	5	0	1
Teuta Rugova	5	0	4
Cerim Bajrami	7	0	2
Blerta Deliu Kodra	6	0	3
Elmi Reçica	8	0	1
Ismet Beqiri	5	2	4
Glauk Konjufca*	2	0	4
Zafir Berisha	2	1	7
Puhie Demaku	2	0	1

*Poslanik Enver Hoxhaj dao je ostavku na mandat poslanika nakon što je imenovan za ministra spoljnih poslova na šestom (6) sastanku.

*Poslanik Glauk Konjufca zamenjen je poslanicom Puhie Demaku nakon šestog (6) sastanka.

Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Nait Hasani	26	0	2
Salih Morina	25	8	3
Serdjan Popovic	20	3	8
Bekim Haxhiu	18	5	10
Shpejtim Bulliqi	27	2	1
Ismajl Kurteshi	6	0	2
Shukrije Bytyqi	0	/	28
Mufera Sinik	18	3	10
Teuta Haxhiu	0	/	28

Odbor za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu i industriju			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Muhamet Mustafa	27	0	1
Visar Ymeri*	0	/	21
Saša Milosavljević	22	1	6
Besim Beqaj	23	3	5
Blerim Grainca	26	0	2
Duda Balje	17	4	11
Enver Hoti	0	0	28
Fatmir Rexhepi	18	2	10
Pal Lekaj	0	0	28
Raif Qela	28	1	0
Sala Berisha Shala	25	3	3
Glauk Konjufca	0	0	7

Poslanik Visar Ymeri zamenjen je poslanikom Glauk Konjufca nakon osamnaestog (18) sastanka.

Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, seoski razvoj i prostorno planiranje			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Fikrim Damka*	3	0	1
Srdjan Popović	16	3	1
Salih Salihu	3	0	1
Adem Salihaj	17	0	0
Emilija Redžepi	16	1	1
Lahi Brahimaj	0	/	17
Murat Hoxha	17	1	0
Shaip Muja	14	2	3
Haxhi Shala	0	/	17
Duda Balje*	12	0	1

*Fikrim Damka zamenjen je poslanicom Duda Balje nakon trećeg (3) sastanka.

Odbor za javnu administraciju, lokalnu upravu i medije			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Zenun Pajaziti	10	0	0
Sadri Ferati	10	2	0
Kujtim Paçaku	8	0	2
Alma Lama*	7	1	2
Jelena Bontić*	7	3	2
Pal Lekaj	0	/	10
Shqipe Pantina	2	0	8
Xhevahire Izmaku	10	1	0
Zafir Berisha	0	/	10

*Poslanica Jelena Bontić je od meseca juna bila na porodiljskom odsustvu.

Odbor za unutrašnje poslove, bezbednost i nadzor KBS-a			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Daut Haradinaj	1	0	0
Fadil Demaku	9	0	2
Bojan Mitic	9	2	2
Anton Quni	8	1	3
Ganimete Musliu	8	3	3
Nuredin Ibishi	9	0	2
Zafir Berisha	1	0	0
Ćerim Bajrami	8	2	3
Rexhep Selimi	2	1	2

Odbor za nadzor javnih finansija			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Faton Topalli	4	0	0
Ali Sadriu	12	0	0
Fikrim Damka*	5	2	5
Naim Fetahu	12	1	0
Synavere Rysha	8	0	4
Hajdar Beqa	10	4	2
Abdyl Ymeri	8	0	4
Enver Hoti	0	/	12
Bali Muharremaj	0	/	12
Duda Balje*	1	0	1

*Poslanica Duda Balje zamenjena je poslanikom Fikrim Damka nakon trećeg sastanka.

Odbor za zdravlje, rad i socijalnu zaštitu			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Flora Brovina	14	0	1
Njomza Emini*	7	0	3
Fikrim Damka	13	1	2
Adem Hodza	11	1	4
Besa Baftiu	4	1	11

Fadil Beka	13	1	2
Hatim Baxhaku	15	2	0
Shukrije Bytyqi	0	/	15
Time Kadrijaj	0	/	15
Mirjeta Kalludra	4	1	0

*Poslanica Njomza Emini zamenjena je poslanicom Mirjeta Kalludra nakon desetog (10) sastanka.

Odbor za nadzor Kosovske obaveštajne agencije			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Duda Balje	7	/	0
Rafet Rama	6	/	1
Nuredin Lushtaku	4	/	3
Milazim Haliti	7	/	0
Melihate Termkolli	6	/	1
Adem Hodža	1	/	6
Nenad Rašić	4	/	3
Aida Derguti	1	/	6
Haxhi Shala	0	/	7
Rrustem Berisha	0	/	7

Skupštinski odbor za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Xhavit Haliti	5	/	0
Sabri Hamiti	5	/	0
Adem Grabovci	4	/	1
Donika Kadaj - Bujupi	2	/	3
Ismet Beqiri	5	/	0
Kujtim Paçaku	3	/	2
Valdete Bajrami	5	/	0
Muhamet Mustafa	4	/	1
Nenad Rasic	5	/	0
Selvije Halimi	5	/	0
Time Kadrijaj	5	/	0
Visar Ymeri	2	/	3

Odbor za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, nestala lica i peticije			
Poslanik/ca	Učešće	Zakašnjenja/Prevremeni izlasci	Izostanci
Lirije Kajtazi	10	2	1
Salihe Mustafa	11	3	0
Nenad Rasic	10	1	1
Mexhide Mjeku Topalli	11	1	0
Etem Arifi	8	1	3
Mytahir Haskuka	3	0	1
Teuta Haxhiu	0	/	11
Valdete Bajrami	0	/	11
Kujtim Paçaku	8	3	3

ANEKS 2. UČEŠĆE POSLANIKA NA SEDNICAMA

Broj sednica po mesecima			3	4	2	2	3	4	2	1		
Ime i prezime	Poslanička grupa	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar	Učešće	Izostanci
Adem Hodža	LS		2	4	1	1	3	2	1	0	14	7
Abdyl Ymeri	PDK		-	4	2	2	3	4	2	1	18	0
Adem Salihaj	LDK		2	4	2	2	3	4	2	1	20	1
Adem Grabovci	PDK		2	4	2	2	3	4	2	1	20	1
Agim Ademaj	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Agim Aliu	PDK		3	3	2	2	3	2	2	1	18	3
Agim Çeku	PDK		3	3	2	1	2	3	2	1	17	4
Aida Dërguti	LVV		0	1	0	0	3	2	1	1	8	13
Albin Kurti	LVV		0	0	0	0	1	1	2	1	5	16
Albulena Haxhiu	LVV		0	0	0	0	2	3	2	1	8	13
Ali Berisha	AAK		-	1	0	0	0	0	0	1	2	16
Ali Sadriu	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Alma Lama	LDK		3	3	2	1	2	4	0	-	15	5
Anton Quni	LDK		2	4	2	2	3	4	2	1	20	1
Arben Gashi	LDK		2	4	2	2	3	3	2	1	19	2
Armend Zemaj	LDK		3	4	2	1	3	4	2	1	20	1
Fadil Demaku	PDK		3	4	2	1	0	4	2	1	17	4
Milazim Haliti	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Azem Syla	PDK		3	4	0	-	-	-	-	-	7	2
Bali Muharremaj	AAK		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Bekim Haxhiu	PDK		3	4	2	1	2	4	2	1	19	2
Besa Baftiu	LVV		0	1	0	0	3	4	2	1	11	10
Besa Gaxherri	LDK		3	4	2	1	3	4	2	1	20	1
Besim Beqaj	PDK		3	4	1	1	3	1	2	1	16	5
Besnik Bislimi	LVV		0	0	0	-	-	-	-	-	0	9
Bislim Zogaj	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Blerim Grainca	LDK		3	4	2	1	3	1	2	1	17	4
Blerim Shala	Bez grupe		3	4	2	1	3	3	2	1	19	2
Blerta Deliu-Kodra	PDK		2	3	2	2	3	4	2	1	19	2
Bojan Mitić	LS		3	4	2	0	3	4	2	0	18	3
Danush Ademi	6+		3	4	2	1	2	4	2	1	19	2
Faton Topalli	LVV		0	0	0	0	3	2	0	1	6	15
Daut Haradinaj	AAK		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Donika Kadaj - Bujupi	LVV		0	1	0	0	2	4	2	0	9	12

Doruntinë Maloku - Kastrati	LDK		3	4	2	0	3	4	2	1	19	2
Driton Çaushti	LVV		-	-	-	0	0	4	2	1	7	5
Duda Balje	6+		3	3	2	0	3	4	1	1	17	4
Salihe Mustafa	PDK		3	4	2	2	3	3	2	1	20	1
Elmi Reçica	PDK		3	3	2	2	3	4	2	1	20	1
Emilija Redžepi	PDK		3	4	2	2	3	4	1	1	20	1
Enver Hoxhaj	PDK		3	1	0	1	-	-	-	-	5	6
Etem Arifi	LDK		3	3	2	1	3	4	2	1	19	2
Fadil Beka	PDK		3	4	2	2	3	3	2	1	20	1
Fatmir Rexhepi	LDK		3	2	1	1	3	2	2	1	15	6
Fatmir Limaj	NISMA		3	1	0	0	0	0	0	1	5	16
Fatmir Xhelili	PDK		-	-	-	-	2	4	2	1	9	1
Fisnik Ismajli	LVV		0	1	0	0	1	2	2	1	7	14
Flora Brovina	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Ganimete Musliu	PDK		2	4	2	2	2	4	2	1	19	2
Gëzim Kelmendi	Bez grupe		2	2	2	1	3	4	1	1	16	5
Glauk Konjufca	LVV		0	0	0	0	3	3	2	0	8	13
Shaip Muja	Bez grupe		2	4	2	1	3	3	2	1	18	3
Nait Hasani	PDK		3	4	2	0	3	4	2	1	19	2
Bardhyl Meta	LDK		3	4	0	1	3	4	2	1	18	3
Hatim Baxhaku	LDK		2	4	2	2	3	3	2	1	19	2
Haxhi Shala	NISMA		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Synavere Rysha	LDK		3	4	2	2	3	0	1	1	16	5
Illir Deda	Bez grupe		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Murat Hoxha	LDK		3	3	1	1	3	4	1	1	17	4
Ismajl Kurteshi	LVV		0	1	0	0	2	4	2	1	10	11
Ismet Beqiri	LDK		3	3	2	2	3	3	2	1	19	2
Enver Hoti	NISMA		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Jasmina Živković	LS		3	4	1	1	3	4	2	0	18	3
Jelena Bontić	LS		3	3	1	1	3	0	0	0	11	10
Kadri Veseli	PDK		3	2	2	2	3	4	2	1	19	2
Kujtim Paçaku	6+		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Agim Kikaj	LDK		3	3	2	1	3	4	2	1	19	2
Labinotë Demi – Murtezi	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Lahi Brahimaj	AAK		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Lirije Kajtazi	LDK		3	4	2	1	3	4	2	1	20	1
Luljeta Veselaj – Gutaj	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Fikrim Damka	6+		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Margarita Kadriu	Bez grupe		2	4	2	1	1	2	0	1	13	8
Melihate Tërmkolli	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Hajdar Beqa	PDK		3	4	2	2	3	3	2	1	20	1
Mirjeta Kalludra	LDK		-	-	-	2	3	3	2	1	11	1
Mexhide Mjaku -	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0

Topalli												
Milena Miličević	LS		3	4	2	1	3	4	2	0	19	2
Milka Vuletić	LS		3	4	2	1	3	4	2	0	19	2
Mufera Srbica - Sinik	6+		2	4	2	2	3	4	2	1	20	1
Muhamet Mustafa	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Mytaher Haskuka	LVV		0	0	0	0	3	4	1	1	9	12
Naim Fetahu	PDK		3	3	2	2	3	3	2	1	19	2
Naser Osmani	LDK		3	4	1	1	3	3	0	1	16	5
Nenad Rashić	LS		3	4	2	1	3	3	2	0	18	3
Nezir Çoçaj	PDK		3	4	2	2	3	2	1	1	18	3
Njomza Emini	LDK		3	4	1	0	0	4	2	1	15	6
Nuredin Ibishi	LDK		3	3	2	2	3	3	2	1	19	2
Nuredin Lushtaku	PDK		3	3	1	1	3	2	1	1	15	6
Pal Lekaj	AAK		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Puhie Demaku	VV		0	1	0	0	2	3	2	1	9	12
Rafet Rama	PDK		3	4	2	0	3	1	2	1	16	5
Raif Qela	PDK		3	4	2	2	3	3	2	1	20	1
Ramiz Kelmendi	Bez grupe		2	3	1	0	2	2	1	1	12	9
Ramush Haradinaj	AAK		0	-	-	-	-	-	-	-	0	3
Cerim Bajrami	6+		3	3	2	1	3	4	2	1	19	2
Rexhep Selimi	LVV		0	1	0	0	0	4	2	1	8	13
Rrustem Berisha	AAK		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Sabri Hamiti	LDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Sadri Ferati	LDK		2	4	2	2	3	2	1	1	17	4
Safete Hadërgjonaj	PDK		3	4	2	2	2	4	0	1	18	3
Sala Berisha - Shala	PDK		3	3	2	2	3	3	2	1	19	2
Salih Salihu	LVV		1	2	0	0	3	3	2	1	12	9
Salih Morina	LDK		2	3	2	1	3	4	2	1	18	3
Saša Milosavljević	LS		3	4	1	0	3	3	1	0	15	6
Selviqe Halimi	PDK		3	4	2	1	3	4	2	1	20	1
Shpejtim Bulliqi	LDK		2	4	2	1	3	4	2	1	19	2
Shqipe Pantina	LVV		0	0	0	0	3	3	0	1	7	14
Shukri Buja	PDK		-	-	-	-	0	4	2	1	7	3
Shukrije Bytyqi	NISMA		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Slavko Simić	LS		3	4	2	0	3	4	2	0	18	3
Slobodan Petrović	LS		2	4	1	1	3	3	0	0	14	7
Teuta Haxhiu	AAK		1	1	0	0	0	0	0	1	3	18
Teuta Rugova	LDK		3	3	2	2	3	4	1	0	18	3
Teuta Sahatqija	LDK		3	4	-	-	-	-	-	-	7	0
Time Kadrijaj	AAK		0	0	0	0	0	0	0	1	1	20
Valdete Bajrami	NISMA		0	1	0	0	0	0	0	1	2	19
Srdjan Popović	LS		3	4	1	1	3	2	2	0	16	5
Veton Berisha	LDK		3	3	2	2	3	4	2	1	20	1
Visar Ymeri	LVV		0	0	0	0	2	4	2	1	9	12
Vjosa Osmani -	LDK		0	3	2	2	2	3	2	1	15	6

Sadriu												
Xhavit Haliti	PDK		3	2	2	2	3	2	2	1	17	4
Xhevahire Izmaku	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Zafir Berisha	NISMA		1	1	0	0	0	0	0	1	3	18
Zenun Pajaziti	PDK		3	4	2	2	3	4	2	1	21	0
Kimete Bytyqi	LDK		-	-	-	-	-	-	-	1	1	0

ANEKS 3. PARLAMENTARNA PITANJA PO SEKTORIMA

Poslanik/ca	Poslanička grupa	Finansije	Trgovina	Privreda	Spoljni poslovi	Infrastruktura	Saobraćaj	Lokalna uprava	Energetika	Borba protiv korupcije	Životna sredina	Bezbednost	Pravosuđe	Zdravstvo	Obrazovanje	Administracija	Metalurgija	Sport	Kultura	Poljoprivreda	Ljudska prava	Unutrašnji poslovi	Socijalna pitanja	Ukupno	Odgovoreno
Abdyl Ymeri	PDK			1		1									1			1	1					5	3
Bekim Haxhiu	PDK					1									1			1						3	1
Bislim Zogaj	PDK														1									1	1
Blerta Deliu-Kodra	PDK													1									1	2	1
Ganimete Musliu	PDK														2							2		4	4
Labinotë Demi-Murtezi	PDK														1								1	2	2
Mexhide Mjaku-Topalli	PDK	2											1		1								3	7	7
Rafet Rama	PDK																					1		1	0
Raif Qela	PDK			1													1					2		4	2
Sala Berisha-Shala	PDK					1																		1	0
Salihe Mustafa	PDK					1								1									1	3	2
Alma Lama	LDK											1			1						1	2		5	4
Njomza Emini	LDK													1									1	2	1
Albulena Haxhiu	LVV	2																				1		3	2
Besa Baftiu	LVV													2	2									4	3
Donika Kadaj-Bujupi	LVV	1																				1		2	1

Faton Topalli	LVV																						4		4	0
Ismajl Kurteshi	LVV	2	1			1							3		5	2							5	3	22	4
Mytaher Haskuka	LVV																	1							1	0
Puhie Demaku	LVV				2																				2	0
Salih Salihu	LVV					1														1					2	1
Shqipe Pantina	LVV												1												1	0
Danush Ademi	PDAK					1																			1	1
Slavko Simić	SL																						1		1	1
UKUPNO		7	1	2	2	7	0	0	0	0	0	1	5	5	15	2	1	2	2	2	1	1	18	11	83	45